

Förutsättningar för praktisk tillämpning av sociala innovationer inom familjearbete

- En litteraturstudie

Emma Saalasti

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	5934
Författare:	Emma Saalasti
Arbetets namn:	Förutsättningar för praktisk tillämpning av sociala innovationer inom familjearbete
Handledare (Arcada):	Arla Cederberg
Uppdragsgivare:	Vanda stad
<p>Sammandrag:</p> <p>Sociala innovationer är ett nytt fält inom sociala området, men EU strategin för år 2020 har betonat vikten på sociala innovationer som fokuserar på stora samhällsutmaningar. Fortsatt utveckling behövs inom området och därför är det viktigt att forska kring ämnet. Syftet med detta examensarbete är att bidra med ökad kunskap om sociala innovationer och att ta reda på hurdana förutsättningar som behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom kontexten för familjearbete. Samtidigt granskas det även, hur sociala innovationer kan bidra till familjens ökade känsla av inklusion och delaktighet. Arbetets forskningsfrågor är; Hurdana förutsättningar behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom familjearbete? Hur kan sociala innovationer bidra till familjens ökade känsla av inklusion och delaktighet? Den teoretiska grunden i arbetet handlar om sociala innovationer, familjearbete samt socialpedagogiska förhållningsättet som innefattar inklusion och delaktighet. Metoden för arbetet är en allmän litteraturstudie och i analysen har sex vetenskapliga artiklar analyserats med hjälp av innehållsanalysen. Resultatet visar att det finns tre förutsättningar för att sociala innovationer kan tillämpas i praktiken inom familjearbete; systemförändring, mångprofessionellt arbete och klient-centrerade tjänster. Tillämpning av sociala innovationer inom kontexten för familjearbete kan öka familjens känsla av inklusion och delaktighet genom att inkludera familjerna med i utveckling av tjänster samt att sammanställa gemensamma krafter som ger familjerna en möjlighet att vara själv med och påverka sin egen situation.</p>	
Nyckelord:	Sociala innovationer, familjearbete, socialpedagogik, inklusion, delaktighet
Sidantal:	53
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	18.09.2017

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social Services
Identification number:	5934
Author:	Emma Saalasti
Title:	Conditions for practical application of social innovations in family work
Supervisor (Arcada):	Arla Cederberg
Commissioned by:	City of Vantaa
Abstract:	
<p>Social innovations are a new field within the social field, but the EU 2020 strategy has emphasized the importance of social innovations focusing on major societal challenges. Continued development is needed in the field and therefore it is important to research the subject. The purpose of this thesis is to contribute with increased knowledge about social innovations and to identify the necessary conditions for social innovations to be applied in the practice of family work. It is also examined how social innovations can contribute to the family's increased sense of inclusion and participation. The research questions: What conditions are needed so that social innovations can be applied in the practice of family work? How can social innovations contribute to the family's increased sense of inclusion and participation? The theoretical basis in this thesis is about social innovations, family work and social pedagogical approaches that include inclusion and participation. The method of work is a general literature study and the included material has been analyzed using content analysis. Six scientific articles have been included in the analysis. The result shows three important conditions for applying social innovations in the practice of family work; system change, multi-professional work and client-centered services. Applying social innovations within the context of family work can enhance family's sense of inclusion and participation by including the families in the development of services as well as putting together common forces that provides families with an opportunity to be self-influenced and affect their own situation.</p>	
Keywords:	Social innovations, family work, social pedagogy, inclusion, participation
Number of pages:	53
Language:	Swedish
Date of acceptance:	18.09.2017

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaaliala
Tunnistenumero:	5934
Tekijä:	Emma Saalasti
Työn nimi:	Edellytyksiä sosiaalisten innovaatioiden käytännön soveltamiseen perhetyössä
Työn ohjaaja (Arcada):	Arla Cederberg
Toimeksiantaja:	Vantaan kaupunki
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Sosiaaliset innovaatiot ovat uusi toimiala sosiaalialalla, mutta EU strategia vuodelle 2020 on korostanut sosiaalisten innovaatioiden tärkeyttä, jotka keskittyvät suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Alalla tarvitaan jatkuvaa kehitystä, joten on tärkeää tutkia aihetta. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on lisätä tietoisuutta sosiaalisista innovaatioista ja selvittää, mitä edellytyksiä tarvitaan, kun halutaan käytännössä soveltaa sosiaalisia innovaatioita perhetyössä. Tarkoituksena on myös selvittää miten sosiaaliset innovaatiot voivat edistää perheiden inklusion ja osallisuuden tunnetta. Tutkimuskysymykset ovat: Mitä edellytyksiä tarvitaan, jotta sosiaalisia innovaatioita voidaan soveltaa käytännön perhetyössä? Miten sosiaaliset innovaatiot voivat vaikuttaa perheen lisääntyvään inklusion ja osallisuuden tunteeseen? Opinnäytetyön teorettinen viitekehys perustuu sosiaaliin innovaatioihin, perhetyöhön ja sosiaalipedagogisiin lähestymistapoihin, joihin sisältyy inklusio ja osallisuus. Työn menetelmä on yleinen kirjallisuuskatsaus ja mukana oleva aineisto on analysoitu sisällönanalyysin avulla. Analyysissa on analysoitu kuusi tieteellistä artikkelia. Tulos osoittaa, että on kolme tärkeää edellytystä sosiaalisten innovaatioiden soveltamiseen käytännön perhetyössä; järjestelmän muutos, monialainen työ ja asiakaslähtöiset palvelut. Sosiaalisten innovaatioiden soveltaminen perhetyön yhteydessä voi parantaa perheen inklusion ja osallisuuden tunnetta, sisällyttämällä perheet palveluiden kehittämiseen sekä yhdistämällä yhteisiä voimia, jotka antavat perheille mahdollisuuden vaikuttaa itsenäisesti heidän omaan tilanteeseen.</p>	
Avainsanat:	Sosiaaliset innovaatiot, perhetyö, sosiaalipedagogiikka, inklusio, osallisuus
Sivumäärä:	53
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	18.09.2017

INNEHÅLL

1	Inledning	7
2	Sociala innovationer i fokus.....	8
2.1	Definitioner om sociala innovationer.....	8
2.2	Sociala innovationer inom familjearbete	13
3	Syfte och frågeställningar	17
3.1	Arbetslivsrelevans	17
4	Familjearbete och socialpedagogik	19
4.1	Familjearbete i Finland.....	19
4.2	Socialpedagogiskt förhållningsätt	22
4.2.1	Inklusion	23
4.2.2	Delaktighet	25
5	Litteraturstudie som metod.....	27
5.1	Metod val	27
5.2	Material insamling och avgränsning	28
5.3	Innehållsanalys.....	30
5.4	Etiska överväganden	32
6	Resultatsredovisning.....	32
6.1	Systemförändring.....	33
6.2	Mångprofessionellt arbete.....	35
6.3	Klient-centrerade tjänster.....	36
7	Analys	39
7.1	Sociala innovationer i förhållande till familjearbete	39
7.2	Sociala innovationer i förhållande till socialpedagogiska förhållningsättet	41
8	Diskussion	43
8.1	Resultatdiskussion.....	43
8.2	Metoddiskussion	45
8.3	Konklusioner	46
	Källor	47
	Bilaga 1	
	Bilaga 2	
	Bilaga 3	

Tabeller

Tabell 1. Inklusions- och exklusionskriterier.....	29
--	----

Figurer

Figur 1. Sociala innovations processen.....	11
Figur 2. Familjearbete.....	21
Figur 3. Sammanfattning av resultatet.....	38

1 INLEDNING

“Innovation is far too important to be left to scientists and technologists. It is also far too important to be left to economists or social scientists.” - Chris Freeman

Detta examensarbete är en allmän litteraturstudie som handlar om förutsättningar för tillämpning av sociala innovationer inom familjearbete. Arbetet granskar sociala innovationer inom kontexten för familjearbete och resultatet analyseras gentemot ett socialpedagogiskt förhållningsätt. Arbetet baserar sig på tidigare forskning och annan litteratur om sociala innovationer, familjearbete, socialpedagogiskt förhållningsätt som innefattar inklusion samt delaktighet.

Sociala innovationer är ett relativt nytt fält, speciellt i kontexten till familjearbete. Forskning om sociala innovationer behövs i dagens läge mer och mer för att fortsätta utvecklingen, nå en större målgrupp och att kunna förändras i den tid vi lever. EU strategin för år 2020 har betonat vikten på sociala innovationer som fokuserar på stora samhällsutmaningar som framkommer nuförtiden (Mötesplats Social Innovation, 2017). Samhällets sociala förändringar förutsätter en hel del förändringar även i kunnande och tjänster inom sociala området. För att Finland skall kunna vara konkurrenskraftig i den globala marknaden och välbefinnandet bland invånarna upprätthållas behövs inte bara teknologiska innovationer utan också sociala innovationer. Sociala innovationer behövs på alla livs-områden och därför ligger fokus i detta arbete på att använda sociala innovationer inom kontexten för familjearbetet i Finland (Rakenerahastot, 2017).

Begreppet sociala innovationer var ett okänt begrepp för mig fram till hösten 2016. Jag kom i kontakt med begreppet inom ett projekt som genomfördes under mina utbytesstudier vid University College Zealand i Danmark. Jag blev intresserad av att lära mig mera kring ämnet, speciellt i kontexten med familjearbete och valde därför att skriva mitt examensarbete om ämnet. Jag hoppas att mitt arbete kan bidra till inspiration och vägledning kring ämnet, speciellt för min uppdragsgivare Vanda stad och deras familjearbete.

I detta examensarbete har 6 vetenskapliga artiklar analyserats som fokuserar sig på valda ämnet. I bakgrunden är det fokus på vad sociala innovationer är och tidigare forskning

gällande temat. Som teoretisk referensram används socialpedagogiskt förhållningsätt, inklusion, delaktighet samt teorier om familjearbete. I metodkapitlet har den allmänna litteraturstudien, material insamlingen och innehållsanalysen presenterats. Resultat delen inkluderar en presentation av vetenskapliga artiklarna inom 3 identifierade kategorier som sedan analyseras mot den teoretiska referensramen. Till sist följer en kritisk granskning av arbetet i form av diskussion och konklusioner.

2 SOCIALA INNOVATIONER I FOKUS

I detta kapitel klargörs begreppet sociala innovationer, vad det betyder och hur det kan definieras. Jag kommer att ta upp tidigare forskning som gjorts kring ämnet och till slut presentera två sociala innovationer inom familjearbete från Australien och USA.

Eftersom sociala innovationer är ett relativt brett och komplext område med flera multi-dimensionella aspekter kan det i vissa sammanhang vara svårt att förstå. Det finns forskning tillgängligt men flera av dem har ett väldigt politiskt perspektiv som inte är syftet med mitt arbete. Därför har jag valt att fokusera på och presentera endast de aspekter som är mest centrala för mitt arbete, annars kunde den teoretiska grunden bli allt för bred med tanke på helheten av mitt arbete. De centrala aspekterna för mitt arbete är sociala innovationer inom sociala tjänster, tjänsteinnovation och att engagera och inkludera familjer i sociala innovations processen.

2.1 Definitioner om social innovation

Begreppet social innovation används för att beskriva en bred mängd av olika aktiviteter. Det kan betyda allt från att utveckla nya produkter, tjänster och program till att omstrukturera sociala relationer och samhällsliga system. Det finns ingen enskild eller gemensamt överenskommen definition av sociala innovationer, det lämnar begreppet ganska flum-migt och upp till varje enskild individ att tolka det på sitt eget sätt. (TEPSIE, 2014)

EU: kommissionen definierar sociala innovationer som nya idéer som kan vara tjänster, produkter eller modeller som samtidigt uppfyller sociala behov och skapar nya sociala

relationer eller samarbeten. Det är olika slags innovationer som inte bara är bra för samhället utan de ökar samtidigt samhällets förmåga att agera. Ordet **innovation** refererar till förmågan att skapa och genomföra nya idéer som har visats vara värdefulla. Ordet **social** refererar återigen till vilken typ av innovation förväntas från idén; en innovation som är mindre intresserad att få vinst men jobbar men frågor som livskvalitet, solidaritet och välfärd. Det betyder att sociala innovationer kan endast kallas social om den har nytta till samhället eller dess system. (BEPA, 2011)

Efter en hel del forskning har BEPA (Bureau of European policy advisers) definierat sociala innovationens fokus punkter. Enligt dem skall sociala innovationer ta upp sådana sociala krav som inte diskuteras eller åtgärdas av någon orsak och de riktas mot exkluderade grupper i samhället. Man fokuserar på samhällets utmaningar som inte handlar om ekonomi utan man riktar sig mot samhället som helhet och användare av service. Strävan är att utveckla ett mera delaktighets riktat samhälle, där människorna mår bra vilket gör att politiken fungerar mera effektivt. Det är stora frågor det handlar om men med små steg mot rätt håll kan vi uppnå ett mera fungerande samhälle.

Hämäläinen et al. (2011) presenterar i sin artikel några synpunkter på hur innovationer kan ses inom social- och hälsovården. Författarna påpekar också flera gånger att begreppet är relativt nytt inom området och att det söker hela tiden sin egen plats. Innovationer inom social- och hälsovården kan definieras som något en individ, grupp, gemenskap eller nätverk resulterar i, det blir en ny idé genom deras kreativa arbetssätt. Kännetecknande för innovationer är att de ökar individens och samhällets välmående genom en ny service eller produkt. Innovationer kan tillämpas både inom kommunala, privata och tredje sektorn och kan oftast utvecklas av intern expertis dvs. man kan genomföra en innovation med nuvarande arbetsteam utan utomstående resurser. Men oftast ser man ett behov och ide som kommer via medborgare, utomstående utvärderare, kritik eller median.

Kriterier för sociala innovationer

När man jobbar med sociala innovationer behöver man vara noga med att begreppet används på rätt sätt. Detta är inte alltid lätt eftersom själva begreppet kan vara svårt förstådd och det finns ingen gemensam definition. Därför är det viktigt att några kriterier för social

innovation uppfylls för att kunna kalla en idé till social innovation. Enligt TEPSIE (2014) finns det 5 kriterier för sociala innovationer.

1. En social innovation skall vara ny för användaren och kontexten. Det kan vara en äldre idé men uppfyllas med ett nytt eller kreativt sätt.
2. Sociala innovationer uppfyller sociala behov. De skapas för att uppfylla behoven på ett positivt eller fördelaktigt sätt. Eftersom sociala innovationer är inriktade på att möta särskilda sociala behov och har en social påverkan skiljer den sig från ”vanliga” innovationer.
3. Sociala innovationer är nya idéer som är verkställda. De implementeras i praktiken med skillnad från sociala uppfinningar.
4. Mottagarna av servicen är inblandade eller engagerade i utvecklingen av sociala innovationen. Detta leder oftast till att sociala innovationen tjänar sitt syfte och hjälper mottagarna att ta itu och egna tid till sina problem.
5. Sociala innovationer syftar till att förvandla sociala relationer genom att förbättra tillgången till makt och resurser för specifika målgrupper. Det kan utmana den ojämlika eller orättvisa fördelningen i samhället.

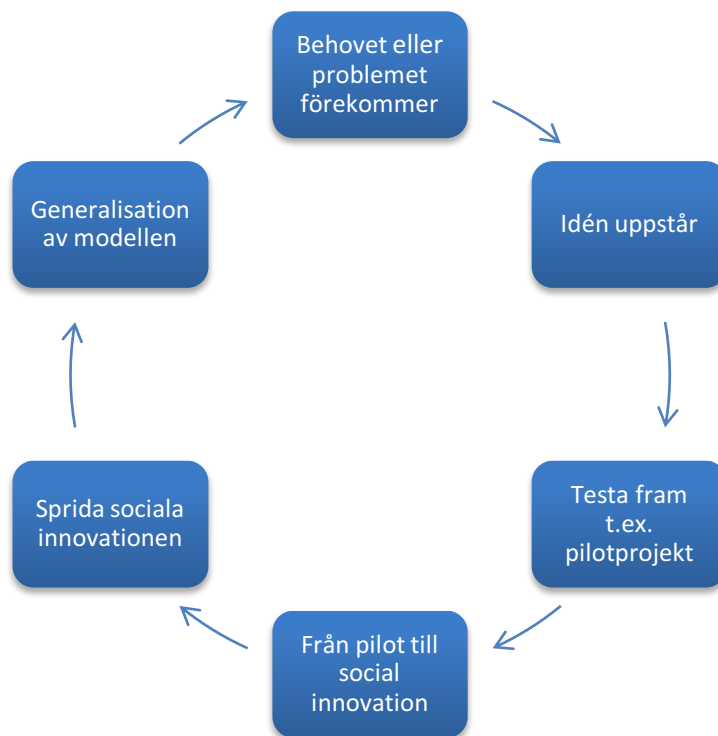
Fastän det finns flera olika modeller och hjälpmedel för att lyckas med sociala innovationer, är det fortfarande ett brett koncept som kan vara svårt att förstå. Förrän sociala innovationer kan slå igenom behöver alla hitta sin egen rätta väg för succén. Det finns inget rätt eller fel, alla sätt är bra om de funkar. Det finns också en hel del utmaningar gällande spridningen av nya innovationer. Teknologiska innovationer som syftar sig till ett specifikt expertis, i detta fall familjearbete sprider sig relativt snabbt men igen innovationer som kräver att traditionella gränser och tillvägagångssätt förändras och förnyas sprider sig långsamt (Hämäläinen et al., 2011). I följande kapitel presenteras en process modell som kan användas som stöd vid utvecklingen av nya sociala innovationer.

Sociala innovations processen

Det finns lika många process modeller som teorier, alltså ingen gemensam modell för alla. Jag kommer att presentera sociala innovations process modellen som används av BEPA (Bureau of European policy advisers). Att utveckla en ide till en social innovation kräver mycket stöd under processen. Genomförandet kan vara krävande men oftast

mycket givande. Forskning om sociala innovationer har identifierat sex (6) olika stadier i processen, från idé till verklighet.

Figur 1. Sociala innovations processen.

I **första steget** uppkommer det ett behov, problemet diagnostiseras, man får en idé och frågan/syftet formuleras.

Andra steget handlar om att generalisera idén med hjälp av olika sätt t.ex. brainstorming eller modell från andra städer/kommuner.

Tredje steget innebär att testa idén. Man kan genomföra olika slags pilotprojekt och samla in feedback från användare och experter.

Fjärde steget innebär att flytta sig från pilot projektet till ett säkert etablerat social innovation. Sociala innovationen skall ha en laglig och finansierad form med regelbundna inkomster. Man säkerställer en långsiktig hållbarhet.

I **femte steget** gäller det att sprida Sociala Innovationen som har dokumenterade bra resultat. Man kan sprida det till större grupper, städer eller land.

Sjätte och sista steget införs då Sociala Innovationen har hittat sin plats och nya sätt att tänka och agera har införts, det kan handla om t.ex. sociala rörelser, affärsmodeller eller lagar och förordningar.

Tjänsteinnovation och inklusion av invånarna

I vårt välfärdssamhälle finns det många långvariga problem och utmaningar nuförtiden, t.ex. arbetslöshet har ökat, barn fattigdom blir större hela tiden och ojämlikheten växer oberoende försöken att främja det. Dessa olika sociala problemen betyder nya utmaningar för vårt samhälle och regering. Det gäller inte bara Finland, det är samma situation runtom i Europa. Under de senaste åren har också nya utmaningar vuxit fram, migrationen har blivit allt större och det har satt press på samhällets sammanhållning. Det sätts allt mera krav på de lokala tjänsterna. (TEPSIE, 2014)

Många sociala innovationer handlar om tjänsteinnovation som inkluderar innovation inom tjänster och serviceprodukter. Detta betyder att man har nya eller förbättrade sätt att utföra och producera tjänster t.ex. inom kommuner (European Commission, 2013 s.7). I relation till mitt arbete är denna aspekt väldigt viktigt eftersom syftet är att ta reda på hurdana förutsättningar det behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas inom familjearbete. I sammanhang med sociala innovationer talas även om socialt entreprenörskap (eng. social entrepreneurship). Det är entreprenörer som löser utmaningar och problem med att ta eget initiativ för att förbättra något som saknas eller inte fungerar i samhället (Mötesplats Social Innovation, 2017).

Att engagera och inkludera invånare är även ett av sociala innovationens huvud syften, speciellt i förhållande till sociala innovationer inom offentliga sektorn. Man tar med invånarna i planering, design och genomförande av sociala innovations processen. Med hjälp av invånarna kan man få nya aspekter av deras behov och önskemål. Samtidigt får man marknadsföra den nya idén och det blir mera sannolikt att innovation blir en användbar succé (Davies & Simon, 2013). Det är också viktigt att komma ihåg att invånarna kan inte tvingas att delta i processen, det är alltid frivilligt. I förhållande till detta arbete blir det då extra viktigt att ha fokus på inkludering av familjer till sociala innovationer.

Det finns många olika sätt hur familjerna kan vara inblandade i att stöda och upprätthålla sociala innovationer. Såklart är frivilligarbete och donationer en viktig del av deras engagemang och inklusion, men utöver det kan familjer påverka genom att ge information om deras egna behov, idéer och åsikter. Samtidigt som familjerna får känna sig engagerade och inkluderade bidrar det till bättre hantering av problemlösning och eftersom flera olika

familjer oftast är inblandade får man oftast en helt annorlunda och mångsidigare syn på problem än tidigare. För familjerna anses det vara mera nytta än problem att vara med i sociala innovations processen, och oftast bidrar det till bättre resultat även för kommuner och städer. (Davies & Simon, 2013)

Slutligen kan man konstatera att fastän sociala innovationer är svåra att förstå och för lite förstådda, lämnas det allt för ofta i glömska. Ifall man fortsätter att glömma viktigheten av sociala innovationer kan det riskera att situationen med sociala problem blir värre med tiden. Men för att kunna se sociala innovationer som en fungerande koncept i fortsättningen måste fortsatt forskning utföras och sociala innovationer definieras klarare. Forskning visar även att vi är på god väg mot ett bättre koncept men en hel del finns att göra för att nå det absolut bästa resultatet. Därför har flera länder och kommuner lagt allt mer fokus på sociala innovationer och många har även lyckats med det. (Mulgan et al., 2007) I nästa kapitel presenteras några lyckade exempel på hur sociala innovationer kan tillämpas inom familjearbete.

2.2 Sociala innovationer inom familjearbete

I det här kapitlet beskrivs två exempel på sociala innovationer inom familjearbete, ”Family by Family” och ”Family Independence Initiative”. Jag har valt att presentera dessa två sociala innovationer eftersom de är relevanta för mitt ämnesområde och visar fint exempel på hur man kan lyckas med att kombinera sociala innovationer med familjearbete. Båda modellerna handlar i stora drag om tjänsteinnovation där familjerna är starkt engagerade och inkluderade i planering, genomföring och utvecklingen av servicen.

Family by Family är exempel på ett nytt sätt att jobba med familjer som har det svårt. Det är en nätverksform där familjer som har det svårt paras ihop med familjer som kan hjälpa till. Familjerna tränar och växer tillsammans med målet att båda uppnå ett bra liv, inte bara överleva. Family by Family är ett resultat av The Australian Centre for Social Innovation (TACSI). Dom fick som uppgift från Australias regering att minska antalet familjer i behov av kris tjänster och att hålla fler barn ut från barnskydds systemet. De försöker hitta svar på två väldigt vanliga problem inom familjer i samhället; familjerna stressar ofta för att de är utan stöd när de skall klara av sin vardag i svåra situationer och kriser

och efterfrågan av familjernas service och tjänster är för stor för att resurserna skall räcka till. (Family by Family, 2017)

Family by Family stöder familjer i Australien att hjälpa varandra i vardagen. Det är en så kallad peer-to-peer grupp program som bygger på familjens erfarenheter. Dom söker och utbildar familjer som har gått igenom svåra tider men klarat sig igenom och matchar dem med familjer som vill åstadkomma förändring och behöver hjälp i utvecklingen av deras vardag. Professionella coachar familjerna att växa och förändras tillsammans och tillsammans kan familjerna t.ex. besöka nya ställen, möta nya människor och pröva på nya saker. (TACSI, 2017)

Största skillnaden till ”vanliga” familjearbetet är att familjerna är i första hand stödda från andra familjer istället för professionella. Familjer som har gått igenom svåra tider men klarat sig igenom är en enorm resurs och samtidigt bildar man bättre gemenskap och samhörighet bland invånarna i samhället. Modellen har också forskats vara mycket kostnads-effektiv. Modellen utgår från att familjerna ställer sina egna mål och bidrar till en hållbar förändring. Det är inte bara familjer som har det svårt som kan delta i Family by Family, det är avsett för alla olika typer av familjer som är i behov av stöd och hjälp. Alla familjer som strävar efter någon slags förändring i deras liv är välkomna. Det kan också handla om familjer som har en krissituation eller bara familjer som vill dela med sig sin egen historia och hjälpa andra familjer i behov. Med detta försöker man också undvika stigma för modellen, som oftast är största orsaken för familjer att hålla sig borta från hjälpen. (Family by Family, 2017)

Family by Family modellen är inte gjord för att ersätta andra professionella tjänster, det kompletterar de tjänster som redan finns. Nedan finns länkat en video där professionella och familjer berättar om deras egna erfarenheter om sociala innovationen Family by Family.

<https://vimeo.com/161577723>

Den andra modellen som presenteras är Family Independence Initiative, det är en social innovation från USA. Family Independence Initiative är en nationell non-profit organisation som utnyttjar kraften av information för att belysa och motivera låginkomst familjer att ta initiativ till sitt eget liv och förbättra den. Grundarna av organisationen har märkt att man inte tror på att låginkomstfamiljernas har förmågan att leda deras egen förändring. Dom har identifierad två teman som anses vara en brist i familjernas liv, bristande information och negativa stereotyper. (FII, 2017)

Deras mission är att göra möjligt för invånare att se kraften och potentialen i låginkomstfamiljer, och göra det möjligt för dem att komma samman och få tillgång till de resurser som de behöver för att frodas. Visionen för modellen föreställer en framtid där alla familjer erkänner deras självbestämmande och har tillgång till de resurser och nätverk som behövs.

Family Independence Initiative utgår ifrån att låginkomst familjerna har en möjlighet till förändring då man har tillgång till kontakter, val och kapital. De erbjuder ett nätverk med kontakter till andra familjer i liknande situationer. Familjerna har möjlighet att välja själv mål för framtiden och sträva efter dem. Via modellens partners och sponsorer kan familjerna ha tillgång till resurser och kapital som enligt dem resulterar till förändring. (FII, 2017)

Family Independent Initiative är även en peer support grupp där familjer kan få stöd av varandra. Stöd familjerna träffas varje månad för att diskutera svårigheter och framsteg. Familjer som vill vara med sätter upp personliga mål för deras egen familj. Varje månad rapporteras deras framgång i ett online rapporteringssystem och via det få kontantbetalningar av deras framsteg. Som framsteg i familjens situation kan ses t.ex. en ökad mängd av besparingar eller räkningar som blir betalda inom utsatt tid. Ett av deras viktigaste tillvägagångssätt är alltså att låta familjerna själv hitta sin egen personliga väg ut ur fattigdomen, detta gör enligt dem att familjerna oftare lyckas med framgångar då de kan göra det i egen takt och på ett personligt sätt som passar just dem. (FII, 2017)

Eftersom fattigdomen bland familjer i Finland har ökat kan denna sociala innovation ge inspiration till nya lösningar som kunde hjälpa familjer få en bättre vardag med hjälp av andra familjer och deras egna resurser. Nedan finns länkat en video där modellen är presenterat närmare.

What is the Family Independence Initiative (FII)

https://www.youtube.com/watch?v=GxoxqS_ZmEUh

Båda modellerna har många liknande drag men är i grunder väldigt olika. Family by Family syftar sig till alla olika slags familjer när Family Independence Initiative är mera syftat för låginkomstfamiljer. Positivt med modellerna är att båda vill hjälpa familjer att klara av vardagen på egen hand och enligt deras egna villkor. Man utgår från varje enskild familj och stöder deras egna resurser på ett positivt sätt.

3 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

I detta kapitel presenteras syfte och forskningsfrågorna i examensarbetet. Därefter följer en koppling till socionomens arbetslivsrelevans. Det presenteras även kortfattat Vanda stad, som är uppdragsgivaren för detta examensarbete och deras strategiska planer för utveckling av tjänster och innovation.

Syfte med detta examensarbete är att bidra med ökad kunskap om sociala innovationer och att ta reda på hurdana förutsättningar som behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom kontexten för familjearbete. Samtidigt granskas det även, hur sociala innovationer kan bidra till familjens ökade känsla av inklusion och delaktighet.

Forskningsfrågorna som ställs är:

- Hurdana förutsättningar behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom familjearbete?
- Hur kan sociala innovationer bidra till familjens ökade känsla av inklusion och delaktighet?

Den första frågeställningen besvaras utifrån den gjorda litteraturstudien. Den andra frågeställningen fungerar som en följdfråga som besvaras på basen av de resultat och konklusioner som kommer fram efter innehållsanalysen av inkluderade materialet och den gjorda litteraturstudien.

3.1 Arbetslivsrelevans

I Finland pågår för tillfället många reformer som kommer att påverka Social och hälsovårdstjänsterna. Social- och hälsovårdsreformen (SOTE) är ett av de största reformerna

Finland genomför. Målet med reformen är att modernisera strukturer, tjänster och finansiering. Man försöker minska skillnader i hälsa och välfärd mellan invånarna men också kontrollera kostnaderna effektivt. (Alueuudistus, 2017)

Reformen som också är central för familjearbetet är Programmet för utveckling av Barn och Familjetjänster (LAPE). Ett av deras centrala mål är att alla tjänster för barn, ungdomar och familjer samordnas till en stor helhet med tjänster. De vill också uppnå mera jämlikhet mellan alla barn, ungdomar och familjer i Finland samt förstärka deras egna resurser, livskompetens och möjligheter att bli sedda och hörda bättre. (Social- och hälsovårdsministeriet, 2017)

Examensarbetet skrivs i samarbete med Vanda stad inom temat ”Nya Innovativa arbetsmetoder för familjearbetet”. Vanda är Finlands fjärde största stad och där bor över 214 000 invånare. Det är en mångkulturell stad eftersom nästan var tionde invånare där har utländskt medborgarskap.

Vanda stad erbjuder mångsidiga tjänster för familjer i olika livssituationer. Det erbjuds; mödra- och barnrådgivningar, omsorg om barn och unga, krisarbete i familjen, familjerättsliga ärenden och barnskydd. Rådgivningarna följer upp blivande mammans hälsa men också stöder hela familjens välbefinnande. Inom omsorg för barn och unga erbjuder staden familjerådgivning och coacher i vardagens problemsituationer och i frågor som gäller barnens utveckling eller uppfostran. I krissituationer finns det en social- och krisjour som hjälper i situationer som t.ex. skilsmässa, våld, sjukdom eller ett dödsfall. Familjerättsliga ärenden berör utredning av faderskap, barnets vårdnad, boende och umgängessätt men också frågor kring adoption. Inom barnskyddet sätts barnet i första hand och det erbjuds olika tjänster med förebyggande arbete samt hjälp med barns tillväxt och utveckling. (Vanda stad, 2017)

Till Vanda stads värderingar för år 2013-2017 ingår innovation, hållbar utveckling och samhällsgemenskap. Det är alla begrepp som går hand i hand med Sociala Innovationer. Vanda stad strävar efter att främja alla invånarnas välfärd . Ett av visionerna till år 2025 är att Vanda strävar efter service förnyelse . Centrala aspekter för mitt arbete i Vandas

service förnyelsen är att kommuninvånarna deltar i processen att utveckla service och att alternativa metoder för produktionen av tjänster tas i bruk (Vanda stad, 2013).

På grund av alla reformer och strategiska planer kan man säga att kommuner och städer är i behov av nya arbetsformer och metoder till deras familjearbete. Därför är det viktigt att undersöka inom ramen för sociala innovationer som har syftet att skapa nya innovativa metoder eller service för att skapa hållbar utveckling i samhället.

4 FAMILJARBETE OCH SOCIALPEDAGOGIK

I detta kapitel kommer arbetets teoretiska referensram att presenteras. Jag presenterar centrala teorier som används i mitt examensarbete och analyseras efteråt gentemot resultatet. Eftersom syftet med mitt arbete är att ta reda på hurdana förutsättningar som behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom familjearbete samt att granska ifall familjens känsla av inklusion och delaktighet kan ökas genom sociala innovationer, kommer teori kring familjearbete samt socialpedagogiska förhållningsättet som innefattar begreppen inklusion och delaktighet att tas upp.

4.1 Familjearbete i Finland

Familjearbete är samhälleligt och socialt arbete som sker oftast i familjernas hem. Det kan vara kort eller långvarigt arbete som görs för att situationen i familjen kunde stabiliseras. Familjearbete är mångsidigt och det kan innehålla allt från att stöda föräldrar i barnens uppväxt och fostran till att handleda i frågor kring barnens hobbyer eller hemläxor. Familjearbetet kan vara en del av hemservice eller som stöd metod inom barnskyddet och familjearbetet sker oftast i vardagliga problemsituationer (Forss & Vatula-Pimiä, 2014 s. 263 & Järvinen et al., 2012 s. 15).

Familjerna kan se mycket olika ut, beroende på livssituationen. En familj ses som en helhet vars medlemmar har med varandra att göra genom ett förhållande, äktenskap, adoption eller assisterad befruktning. Kärnfamilj, ombildad familj, ensamstående förälder, ad-

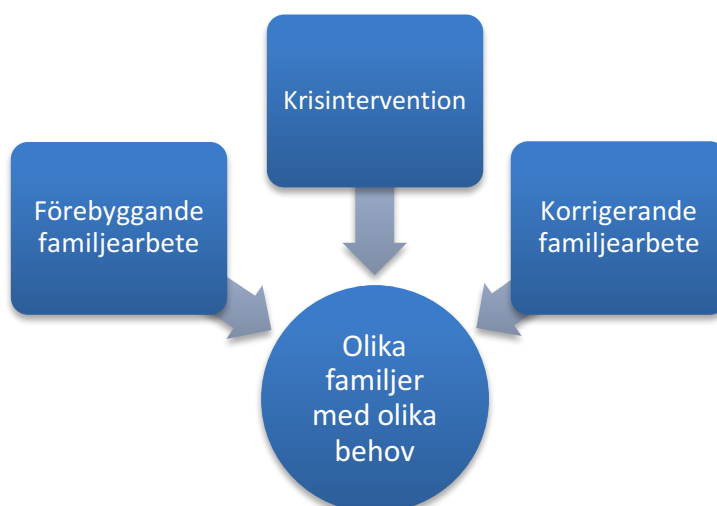
optivfamilj, familjehem eller regnbågsfamilj kan vara olika typer av familjer. Inom familjearbetet stöter man oftast på alla olika typer av familjer. (Forss & Vatula-Pimiä, 2014 s. 64)

Familjerna som är i behov av stöd varierar mycket, man kan stöta på familjer i kris eller familjer som har bra välmående. Familjearbetets behov, längd och intensitet beror på situationen, det är mycket individuellt. Det finns olika typer av arbetsmetoder, praxis och modeller som man arbetar med, alltid utgående från familjens eget behov. Arbetet kan genomföras med samtal, hembesök, gruppträffar, läger/utflykter eller familjerehabilitering. Familjearbetet är alltid systematiskt och målmedvetet. (Järvinen et al., 2012 s.15)

Oavsett var familjearbetet sker har den alltid samma strävan; att främja barnens och föräldrarnas välmående och förebygga möjliga problemsituationer. Välmående bygger på individens hälsa, materiella välmående och det upplevda välbefinnandet. Materiella välmående kan mätas genom levnadsförhållandena eller inkomster men upplevelsen av välbefinnandet genom hälsotillstånd och hur nöjd man är med sitt liv. Till upplevelsen av välbefinnandet kan även påverka sociala relationer, delaktighet i samhället och jämställdhet. Skillnader i välmående ses även bland familjer i Finland. Majoriteten mår bra men en liten minoritet har illamående och dåligt välbefinnande. (Lammi-Taskula & Karvonen, 2014 s. 13-15)

Enligt Rönkkö & Rytönen (2010) kan familjearbetet indelas i tre olika typer, beroende på familjens behov av stöd, förebyggande familjearbete, krisintervention och korrigerande familjearbete kan skiljas åt. **Förebyggande familjearbete** har fokus på tidigt stöd, att stöda familjen för att hitta en fungerande vardag samt service som upprätthåller familjens välmående. **Krisintervention** har mera fokus på olika kris situationer i familjen, snabba förändringar som t.ex. sjukdomar, olycka eller ekonomiska situationen. Kris familjearbete syftar till att hjälpa familjen komma över kris situationen på bästa sätt. **Korrigerande familjearbete** kallas ibland även rehabiliterande familjearbete. Fokus ligger på familjer vems situation har eskalerats och det finns en oro över familjens välmående. Familjesituationen måste åtgärdas för att situationen inte blir värre. Nedan kan ses en figur där de olika typerna av familjearbetet är utskilda (Rönkkö & Rytönen, 2010 s. 33).

Figur 2. Familjearbete

Enligt Järvinen (et al. 2012, s. 17-18) finns det tre centrala principer inom familjearbetet; kundcentrerat, **familjecentrerat** och barncentrerat arbetssätt. Med familjecentrerat menar man att fastän bara en familjemedlem är klient inom socialservicen, fokuserar man på hela familjen. Det kan betyda att både föräldrar eller barn kan vara familjemedlemmar som man möter utanför socialservicen. Familjecentrerat arbetssätt betyder oftast att bilda en helhet över hela familjen och kartlägga deras livssituation och omgivning. För att arbeta familjecentrerat bör man vara jämlik i möten mellan den professionella och klienterna. Man inkluderar familjerna med i samtal och beslutsfattningar. Familjen och familjemedlemmarna kan alltid ses som sin egna situations och vardagens experter.

Rönkkö & Rytönen (2010 s. 298) anser att familjearbetet förbättras och utvecklas nu-förtiden utifrån olika utgångspunkter, med detta menar de att man tar i hänsyn både professionella och familjerna när familjearbetet förbättras och utvecklas. Men eftersom familjearbete är konkret arbete som genomförs nära familjernas vardag finns det många möjligheter inom utvecklingen och man kan ställa upp nya mål till arbetet. Men i utvecklingen av servicen är det viktigt att komma ihåg en viss försiktighet och skyddande av familjernas identitet. Familjearbetet är även ganska begränsat och alla familjens problem kan inte lösas med hjälp av det.

Lagstiftning

Socialvårdslagen 1301/2014 är en central lagstiftning gällande familjearbetet i Finland. Den nya socialvårdslagen trädde i kraft from. 1 januari 2015 och huvudparten av lagstiftningen 1 april 2015. Lagens centrala syfte är att främja välfärden och upprätthålla den sociala tryggheten. Man vill också minska ojämlikheter och främja klienternas delaktighet. Alla skall ha på lika grunder tillgång till högklassig och tillräcklig socialservice och alla skall få ett gott bemötande, oberoende av bakgrund, livssituation eller kön.

Nedan beskrivs socialvårdslagen 30.12.2014/1301 kap. 3 paragraf 18 *Familjearbete*

18 § Familjearbete

Med familjearbete avses att välfärden stöds genom social handledning och med annan nödvändig hjälp i situationer där klienten och hans eller hennes familj eller den person som svarar för klientens vård behöver stöd och handledning för att stärka sina resurser och förbättra den ömsesidiga interaktionen.

Familjearbetet syftar till att trygga hälsan och utvecklingen hos ett barn eller en ung person som behöver särskilt stöd.

Familjearbete är alltså service som kommunerna är skyldiga att ordna enligt socialvårdslagen. Alla kommuner ordnar service på sitt eget sätt, det kan ordnas i samband med mödrarådgivning, småbarnsfostran, skolor eller i familjecenter men det bör alltid ordnas som lågröskel service dit alla familjer är välkomna. I följande kapitel tar vi en närmare blick på socialpedagogiska förhållningsättet som innefattar nära ideologi och tankar som man utgår ifrån i familjearbete.

4.2 Socialpedagogiskt förhållningsätt

Socialpedagogiken har en särskild samhällelig uppgift. Socialpedagogiken förebygger och löser sociala och pedagogiska kriser som kan hota den samhällelige integrationen. Sociala risker, sociala problem och utsatthet/exklusion kans ses som en slags sociala kriser som man försöker förebygga och lösa. Det är en samhällelig insats för att upprätthålla

vår sammanhållande kraft och sociala ordningen i samhället. Grundtanken med det socialpedagogiska förhållningsättet är att alla skall kunna vara sin egen individ men ändå skall vi leva i samma värld och samhälle. Syftet med socialpedagogiken är också att utveckla sociala band mellan medborgare och viktigaste av allt mellan individerna och samhällets institutioner. Socialpedagogiken kallas därför ibland ”krispedagogik”, den befinner sig på olika konfliktplatser där individernas livsvillkor är hotade. (Madsen, 2006 s. 65)

Jan Storø (2013) har i sin bok skrivit om att hur socialpedagogiken kan förvandlas från teori till praxis. Socialpedagogiken är ett brett område och det finns inga klara regler om vad som kan sägas vara socialpedagogiska metoder. Alla socialpedagogiska metoder har liknande drag, de har sin grund i teorin och de använder en bred mängd av teori från olika fält men metodernas syfte och mål har stor betydelse och påverkan i individens liv. Socialpedagogiken innefattar alltså en bred mängd av centrala begrepp som anses vara grunden till det socialpedagogiska förhållningsättet. I detta arbete har jag valt att fördjupa och använda mig av två viktiga och centrala begrepp; *inklusion* och *delaktighet*. Dessa begrepp presenteras vidare i texten.

4.2.1 Inklusion

Inklusion ofta kallad också social inklusion har många betydelser och uppgifter. Social inklusion är ett av nyckelorden i dagens välfärdspolitik, den finns formulerat både i EU:s målsättningar och FN:s deklamationer. I stora drag betyder det att samhällets institutioner skall inkludera alla medborgare, det skall finnas plats för alla oavsett särskilda behov, sin sociala bakgrund eller kulturella tillhörigheten. Det betyder att vi medräknar/innefattar någon i helheten, i detta fall alla medborgare. Social inklusion kan också ses som samhällligt deltagande, då man är inkluderad är man aktivt deltagande i vårt samhälle (Madsen, 2006 s. 171-173).

Social inklusion har både sociala och pedagogiska uppgifter. Med hjälp av social inklusion utövar och skiljer man på samhällets normalitetsförväntningar, vad som anses vara normalt och vad avvikande. Man utvecklar den sociala mångfalden, alla vi är olika och har olika förutsättningar men tillhör samhället oavsett vad. Social inklusion har också ett

så kallat medborgarperspektiv, den föredrar allas sociala deltagande både i institutionerna och utanför.

Människor är i naturen sociala varelser och normalt har vi den tanken att vi är eller vill bli inkluderade i sociala systemet. Vilket kan igen betyda att exklusion (hamna utanför) inte är något som vi önskar och vi ser det som avvikande. I normala fall uppstår sociala problem då man känner sig exkluderad, man är arbetslös, hemlös diskriminerad osv. Men vilken slags inklusion som helst är kanske inte alltid önskvärdt och det bör inte i alla fall eftersträvas, även om vi anser inklusion vara en förutsättning för att överleva i vårt samhälle (Jönhill, 2012 s.40-43)

För att ses som en del av samhället och ha möjlighet att påverka sin egen vardag måste man känna sig inkluderad. Inkluderade familjer har en större möjlighet att vara med och planera och utveckla service systemet än de familjer som är exkluderade. Exkluderade familjer kanske inte ens hittar vägen till rätt service och hamnar varje dag mera och mera utanför gemenskapen. Jönhill (2012, s. 87-88) menar att förhållandet mellan individen och sociala system skall alltid beskrivas som inklusion eller exklusion, individen antingen tillhör eller tillhör inte samhällets gemenskaper.

Cederlund & Berglund (2014 s. 90-91) anser att ett av de viktigaste synpunkterna i socialpedagogiskt arbete är att skapa möjligheter till invånare att vara själv med och påverka sin situation och utveckling. Det skall alltid ske genom samspel där man framför förslag eller åtgärder till situationen. I relation till mitt arbete kunde man tänka sig att en viktig aspekt kunde vara att inkludera invånarna till utvecklingen av den nya service till staden. Man ger dem en möjlighet att påverka deras egen situation genom att de ger förslag till hurdan service som kunde täcka deras behov. Detta kan även kallas som inklusion och delaktighet. Begreppet delaktighet presenteras närmare i följande kapitel.

4.2.2 Delaktighet

Delaktighet är ett viktigt begrepp inom socialpedagogiken. Eftersom sociala innovationer strävar efter gemensam välfärd i samhället och ett av grundsyftena är att engagera invånarna i planering och genomföring av sociala innovationer kan det oftast bidra till delaktighet.

Delaktighet betyder hur individen uppfattas av andra och att hurdana möjligheter man har att påverka i olika sammanhang. För att känna sig delaktig skall man bli sedd och hörd som individ och vara aktivt deltagande. Delaktigheten kan påverka identiteten, utvecklingen och hela helhets bilden. Känslan av delaktighet uppkommer då man känner och märker att man har möjlighet att påverka och förändras. För att uppnå förändring behövs det samtal och relationer, därför förknippas delaktighet ofta med både synliga och osynliga relationer. (Cederlund & Berglund, 2014 s. 15; Rouvinen-Wilenius & Koskinen-Oltonqvist, 2011 s. 50)

Att individen skall känna sig delaktig innebär det att man ingår olika gemenskaper i olika sammanhang. Gemenskap kan betyda allt från familj, släkt eller vänner till arbetskamrater, föreningar och intresseorganisationer. Känslan av gemenskap kan man också få genom gemensamma intressen eller upplevelsen att man tillhör samhället. Att tillhöra en gemenskap betyder oftast att man har någon som bryr om en. (Cederlund & Berglund, 2014 s. 15 & 169)

Madsen (2006) har identifierat en modell gällande ”socialpedagogiska bildningsgemenskaper” som kan ses som ett perspektiv i pedagogiska arbetet med t.ex. barn, unga och familjer. Modellen består av fyra olika delar; tillhörighetsgemenskaper, värdegemenskaper, arbetsgemenskap och medborgargemenskap. I förhållande till detta arbete kan man anse att medborgargemenskapet är det mest eftersom syftet med socialpedagogiken är att utveckla sociala band mellan medborgare och samhällets institutioner. Medborgargemenskapet handlar om det offentliga livet där man har statuset som samhällets invånare. Vi har lagstiftning som sätter gränser och avser vem som tillhör gemenskapen. Avvikande beteende eller brott mot lag kan vara en orsak till att någon blir utesluten. Som invånare har man både rättigheter och skyldigheter. Man har rättigheter som utbildning,

hälsa och arbete men samtidigt har alla har skyldighet att kunna försörja sig själv och sin egen familj.

Delaktighet har även många anslutningar till hälsa och välfärd. En vanlig koppling är att delaktighet främjar individens känsla av bra hälsa och välmående. Delaktighet främjar självkänsla och sociala färdigheter. Sociala färdigheter och hälsa ger återigen bättre möjligheter att tillhöra och aktivt delta i olika gemenskaper i vardagen. (Rouvinen-Wilenius & Koskinen-Ollonqvist, 2011 s. 51)

Invånarnas delaktighet inom samhällets politik och utveckling av tjänster har ökat under senaste tiden. Detta kan ses som en del av strategin för modernisering och förändring av sociala tjänster. Alla har en rättighet att bli delaktiga i denna process och det kan medkomma flera positiva effekter med att låta invånarna bli delaktiga. Inte bara samhället vinner på detta utan även invånarna, servicen kan öka i kvaliteten, det förekommer mera inklusion bland servicen och alla uppmuntras genom detta att bli mera delaktiga. (Adams, 2008 s. 28-32)

Då man jobbar med ett socialpedagogiskt förhållningsätt är det viktigt att inte bara fokusera på individen i sig själv, inte heller på relationen mellan professionella och individen är det viktigaste. Man måste även vara intresserad i situationen som individen lever i, deras vardag och närmiljö. Samhälleliga situationen har stor betydelse och individ måste ses som en del av vårt samhälle. (Storø, 2013 s. 6-7)

Sammanfattning av den teoretiska referensramen

Socialpedagogikens syfte är att utveckla sociala band mellan medborgare och viktigaste av allt mellan individerna och samhällets institutioner (Madsen, 2006 s. 65). Med hjälp av familjearbetet strävar man återigen till att främja barnens och föräldrarnas välmående och förebygga möjliga problemsituationer inom familjen (Järvinen et al., 2012 s. 15). Med hjälp av socialpedagogiken inom familjearbetet kan man alltså utveckla sociala band mellan familjerna och samhällets institutioner. Då man strävar efter dessa blir familjerna mera inkluderade och delaktiga. För att ses som en del av samhället och ha möjlighet att påverka sin egen vardag måste man känna sig inkluderad (Jönhill, 2012 s. 87-88). När man känner sig inkluderad blir det lättare för familjerna att vara delaktiga och påverka sin

egen vardag. Delaktighet har i sin tur många anslutningar till hälsa och välfärd, en vanlig koppling är att delaktighet främjar individens känsla av bra hälsa och välmående, i detta fall familjens känsla av bra hälsa och välmående (Rouvinen-Wilenius & Koskinen-Olloqvist, 2011 s. 51).

5 LITTERATURSTUDIE SOM METOD

I detta kapitel kommer den valda metoden att redogöras. Som metod i examensarbetet har jag valt att använda en allmän litteraturstudie. I kapitlet beskrivs även min materialinsamlings process, hur materialet har samlats in, vilka sökord har använts, hurdana är inklusions och exklusions kriterierna samt från vilka databaser materialet har hittats från. Det beskrivs även hur det inkluderade materialet har bearbetats och analyserats med hjälp av innehållsanalysen. Till sist kommer de etiska överväganden med arbetet att tas upp.

5.1 Metod val

Litteraturstudier är kvalitativa forskningar som bygger på sekundärdata, dvs. data som är skriven av andra i böcker, tidskrifter, publikationer eller databaser. (Jacobsen, 2012 s. 59) Litteraturstudien handlar om att skapa en översikt om kunskapsläget inom området, det innebär alltså att ta reda på forskning som redan gjorts, hurdana metoder används och vilka teoretiska utgångspunkter finns inom området. Friberg (2012) använder även begreppet litteraturöversikt men den har likadana drag som en allmän litteraturstudie. Därför har jag valt att tillämpa både Friberg (2012) och Forsberg & Wengström (2013) som teoretisk bakgrund till litteraturstudien. Det har gett mig en bredare blick i hur studien kan göras och genomföras.

Det finns tre olika typer av litteraturstudie; allmän litteraturstudie, systematisk litteraturstudie och begreppsanalys (Forsberg & Wengström, 2013 s. 25). Jag har valt att använda den allmänna litteraturstudien eftersom den systematiska litteraturstudien förutsätter en omfattande mängd med evidensbaserad och kvalitetsgranskad litteratur. Fastän den allmänna litteraturstudien har sina svagheter tycker jag den lämpar sig bäst för mitt ämne som är relativt nytt och oforskat, vilket utesluter i stor grad den systematiska litteraturstudien.

Syftet med en allmän litteraturstudie är att beskriva det kunskapsläget som finns inom området men också att sammanställa en beskrivande bakgrund. Man skapar en överblick om ett begränsat område. Detta kan motivera till att en empirisk studie görs. Allmänna litteraturstudien analyserar och beskriver de valda artiklarna men inte på ett systematiskt sätt. Då man genomför en allmän litteraturstudie skall man ha ett kritiskt förhållningsätt i val med studierna, risken med att felaktiga slutsatser dras kan vara ett problem ifall man inkluderar artiklar där kvalitetsbedömningen saknas (Forsberg & Wengström, 2013 s. 26)

5.2 Material insamling och avgränsning

Att samla in material är oftast en relativt tidskrävande process. För att komma fram till ett bra resultat gäller det att kunna avgränsa och gallra material. För att hitta relevanta materialet är det bra att ha en arbetsgång hur man går till väga, en så kallad ”sökstrategi”. I min material insamling har jag tagit stöd av arbetsgångsmodellen från Patel & Davidson (2012) s. 44 för att göra processen klarare och mera strukturerad för mig själv. Modellen utgår från 6 olika punkter som har genomförts i följande ordningsföljd.

1. Förberedelser

Jag utgick från examensarbetets syfte och frågeställningar. Ämnesområdet begränsades och kopplades till mitt syfte. Centrala begrepp och ämnesord definierades för att underlätta fortsättningen.

2. Skaffa en introduktion till ämnet

Som introduktion till ämnet fungerar tidigare kunskap och material jag använt i inledning, bakgrund samt teoretiska referensramen.

3. Välja lämpliga sökverktyg

För att hitta de lämpliga sökverktygen genomfördes flera testsökningar. Med hjälp av testsökningarna fick jag en överblick av valda temaområdet och begränsningskriterierna kunde ytterligare preciseras.

4. Söka material

Olika tekniker och kombinationer av sökord prövades fram. Användning av inklusions- och exklusions kriterierna hjälpte att hitta relevanta materialet.

5. Ta fram materialet

Relevanta träffar var svårt att få och väldigt tidskrävande. Till slut hittades bra kombinationer som resulterade till inkludering av material som svarar på syftet och forskningsfrågorna.

6. Utvärdera

Sökningen resulterade inte riktigt till den mängd av material som man kunde ha önskat men det var tillräckligt för att kunna genomföra litteraturstudien.

Materialet avgränsas till att fokusera på sociala innovationer eller familjearbete. Fokuseringen ligger på familjer som inte lever med funktionsnedsättning men i överlag kommer alla olika typer av familjer att inkluderas. I arbetet används vetenskapligt material och undersökningar som är publicerat mellan åren 2007-2017. Eftersom begreppet också är nytt och det utvecklas hela tiden begränsas materialet med årtal för att hitta det nyaste materialet som finns tillgängligt. Nedan finns beskrivna inklusions- och exklusionskriterier för material insamlingen:

Tabell 1. Inklusions- och exklusionskriterier

INKLUSIONSKRITERIER	EXKLUSIONSKRITERIER
Sociala innovationer eller familjearbete i fokus, också relationen mellan dem.	Material eller studier där fokusen inte är på sociala innovationer eller familjearbete.
Metoder, program, tjänster eller tillvägagångssätt som redan finns i användning.	Material där en eller fler familjemedlemmar lever med funktionsnedsättning.
Material publicerat mellan åren 2007 och 2017.	Material äldre än 10 år dvs. publicerat före år 2007.
Material både på engelska, svenska och finska.	Material med något annat språk än engelska, svenska eller finska.

En tabell av sökningsprocessen i helhet kan hittas som Bilaga 1. Där preciseras hurdana träffar man har fått i databaserna samt vilka sökord använts för att hitta relevanta materialet som inkluderats. Databaserna valdes på grund av de testsökningarna som gjordes och sökningen skedde i dessa databaser: Ebsco, Google Scholar, Sage och Science Direct. Även en manuell sökning genomfördes eftersom många av sökresultaten kunde betraktas som irrelevanta bara genom att läsa rubrikerna. Den manuella sökningen gjordes med hjälp av innehållsförteckningen i en bok som hittades i samband med presentation av bakgrunden i examensarbetet.

Som sökord har använts; *social innovation, social cohesion, social services, family, Evers, local government, social entrepreneurship* och *case examples*. Olika kombinationer med sökorden har använts. Sökorden kombinerades med hjälp av de booleska operatorerna; AND, OR och NOT. AND kombinerar två sökord och hittar litteratur som innehåller båda orden. OR söker närliggande begrepp och hittar litteratur som innehåller nåtdera. NOT hittar litteratur som exkluderar andra sökordet. Sökningen kan också begränsas t.ex. till författare, abstrakt eller titel. (Forsberg & Wengström, 2013 s. 79)

Efter flera sökningar som gjorts om och om igen fick jag anse att det blev omöjligt att hitta tillräckligt med material där både sociala innovationer och familjearbete är i fokus. Därför behövdes inklusionskriterierna ändras i ett ganska sent skede och bytas till att material som innehåller nåtdera, social innovation eller familjearbete inkluderades. Av slutliga material insamlingen inkluderades 6 artiklar. En översikt av inkluderade materialet har presenterats i en tabell som hittas i Bilaga 2 var artiklarnas titel, årtal, syfte, metod och resultat beskrivs kortfattat.

5.3 Innehållsanalys

Beskrivning, analys och tolkning kan vara en utmaning i litteraturstudien. Man måste göra en stor mängd material förståeligt och försöka identifiera de centrala aspekterna. Enligt Jacobsen (2012) handlar analysen om att göra texten förståelig och att förenkla och berika data. Som analys metod i mitt arbete har jag valt att använda en kvalitativ innehållsanalys. Det finns flera olika sätt att analysera data men alla har gemensamma drag.

Man växlar mellan analysering av delarna och att betrakta delarna i en större helhet. Detta beskrivs ofta som den *hermeneutiska cirkeln* (se Jacobsen, 2012 s. 142).

Enligt Friberg (2012) s. 140-142 kan innehållsanalysen delas in i tre olika huvud skeden. I första delen bör man läsa alla studier igenom för att skaffa sig en helhetsbild. Det är viktigt att förstå vad resultaten i studierna säger och han föreslår att förutom översiktstabellen kunde man göra en kort sammanfattning av varje studie. Man kan se sammanfattningen som en kontroll om att allt centralt har uppfattats och dokumenterats. Efter att min material insamling var färdig, sökningen genomförd i databaserna och det inkluderade materialet valt, började jag med bearbetning och analys av materialet. Jag började min innehållsanalys med att läsa igenom det inkluderade materialet dvs. alla valda artiklar. Vid sidan om läsningen gjorde jag anteckningar och understreckningar för att underlätta processen. Efter att jag läst igenom alla artiklar skrev jag en sammanfattande beskrivning av varje artikel och deras resultat.

I andra delen söker man efter likheter och skillnader mellan studierna. Man jämför studierna och kategoriserar dem i grupper. Grupperingen kan ske enligt teoretiska utgångspunkter, metoder, skillnader i analysgång eller syften med studierna. (Friberg, 2012 s. 140-142) Efter att jag läst artiklarna grundligt igenom kunde man se både likheter och skillnader i artiklarnas innehåll och några tydliga återkommande teman kunde identifieras. Artiklarna kategoriserades i tre grupper utgående från aktuella teman. Kategorierna markerades efter andra genomgången av texten, detta gjorde det lätt att återkomma utan att behöva gå igenom hela artikeln på nytt. Med hjälp av dessa kategorier kan det viktigaste innehållet i texterna fås synligt. Kategorisering av texten skapade mera struktur och gjorde materialet mera lätthanterligt. I Bilaga 3 hittas en kort översikt på hur artiklarna kategoriserades utifrån innehållsanalysen.

I tredje och sista delen görs en beskrivande sammanställning av studierna. Vanligen presenteras likheter och skillnader i resultat delen. I resultaten presenterar man det som man kom fram till i analysen. Kvalitativa studier presenteras i teman eller kategorier, vilket gäller i mitt arbete som är en allmän litteraturstudie. (Friberg, 2012 s.141-142) Denna del av innehållsanalysen slutförs i följande kapitel där resultatsredovisningen beskrivs närmare med hjälp av genomförda innehållsanalysen.

5.4 Etiska överväganden

Under hela studiegången på Arcada har vi följt god vetenskaplig praxis i skrivandet. Under examensarbete processen följer vi samma riktlinjer som gäller akademiska studier och arbeten. För goda etiska överväganden står som grund i denna studie att återge korrekt presentation av inkluderad material. Etiska överväganden som även gäller i min litteraturstudie är att följa ärlighet, noggrannhet och omsorgsfullhet genom hela processen, både i genomförandet av min egen process och bedömningen av andras undersökningar.

För att få ett pålitligt resultat har presentationen av resultatet gjorts så korrekt och noggrant som möjligt. Jag har strävat efter att presentera resultaten så att materialets innehåll är den samma utan att det har ändrat sin mening från originalet. Dokumentation och presentation är väl gjorda utan förfalskning av resultat. I arbetet har också använts tydliga hänvisningar till andra forskares rapporter och i medvetenhet om att jag måste redovisa alla artiklar som ingår i min studie. Med hjälp av detta är det möjligt att hitta det använda materialet och göra liknande analyser som gjorts i detta arbete. Att presentera endast de resultat som stöder min egen åsikt är oetiskt. (Forsberg & Wengström, 2013 s. 69-70)

Arbetet får inte innehålla fusk, försummelse eller andra ansvarslösa förfaranden. Både resultat som stöder mina forskningsfrågor respektive inte stöder den presenteras. Arbetet har börjats från noll och utan några fördomar gentemot ämnet. Inkluderade artiklar har även kritiskt granskats. Jag binder mig att följa de ovanstående etiska överväganden i denna litteraturstudie och är medveten om konsekvenserna som kan medfölja vid avvikelser (Arcada, 2012 & TENK, 2012).

6 RESULTATSREDOVISNING

I detta kapitel kommer det inkluderade materialet att redovisas utifrån den genomförda innehållsanalysen. Resultatet baserar sig på 6 vetenskapliga artiklar som inkluderats från materialinsamlingen. Materialet är numrerat från nummer 1-6 för att göra resultatredovisningen enklare och tydligare. Då artikeln hänvisas med nummer (samma som i Bilaga 2) refererar man till hela artikeln, då artikeln hänvisas med vanlig källhänvisning refererar man till en viss sida i artikeln.

Efter innehållsanalysen av det inkluderade materialet kunde tre gemensamma huvudkategorier urskiljas; *Systemförändring*, *Mångprofessionellt arbete* och *Klient-centrerade tjänster*. En sammanfattning av resultatet kommer nu att presenteras inom dessa tre kategorier.

6.1 Systemförändring

I artiklarna 1, 2, 3 och 6 tar man upp behovet av systemförändring i förhållande till sociala innovationer. Systemförändring innefattar tre underkategorier; 1) förbättring av sociala relationer, 2) vidareutveckling av sociala tjänster och 3) att öppna upp dörrarna till icke-offentliga aktörer. För att sociala innovationer kan tas i bruk inom vårt välfärdssamhälle behöver det ske en hel del förändringar i vårt system, både inom tankesättet och det praktiska arbetet.

Resultatet i artikel 1 visar att ordet 'social' inom sociala innovationer kan kopplas med ordet förbättring, vilket menar att sociala innovationers syfte kan ses som att hitta bättre svar på sociala behov och att förbättra sociala relationer (Evers & Ewert, 2015). Med att förbättra sociala relationer menar man att familjernas sociala relationer kunde utvecklas med hjälp av sociala innovationer. Förbättring kan alltså förknippas med förändring, i detta sammanhang systemförändring. Artikel 3 visar att innovativa sociala service tjänster borde vara bättre inbyggda i den Europeiska välfärdsmodellen och sträva efter en hög grad av jämlikhet bland invånarna. Det framkommer hela tiden utmaningar i samhället och därför måste sociala servicen förändras för att kunna vara hållbar. Man kan anse att det är absolut nödvändigt att följa nya trender, vägar och metoder för att kunna utvecklas i framtiden. Genom nya sätt att leverera tjänster kan nya utmaningar hanteras och mötas. Artikel 1 har definierat 5 olika typer av innovation var förändring kan ske; innovation inom service; innovation i regler och rättigheter; innovation inom ledning; innovation i arbetsmetoder och finansiering; och innovationer som påverkar hela lokala välfärdssystemet. Fastän förändring kan ske inom flera olika områden handlar största delen av sociala innovationerna om service innovationer, bland dem kan man se flera funktioner och syften.

Artikel 3 har identifierat 7 teman som kan vara bra att komma ihåg vid vidareutveckling av innovativa tjänster inom sociala servicen; Kundcentrerade tjänster och tillvägagångsätt; innovationer och organisatorisk samt institutionell utveckling; bestämmelser om innovation i relation till sociala servicen; styrningen av innovation; inverkan av lokala, regionala och nationella sammanhang; nya teknologier och utvärdering av resultat, kvalitet och utmaningar (Eurich & Langer, 2015 s.94). För att uppnå någon slags förändring i systemet behövs alltså sociala tjänster vidareutvecklas från de nuvarande tjänster.

För att kunna nå förändring i systemet behöver kommuner, städer och andra tjänstegivare veta och få information om sociala innovationer som koncept. I artikel 2 har Keller Lauritzen (2013) skrivit i om hur sociala innovationer kan användas inom kommunerna och dess potentialer. Han utgår ifrån den besvärliga situationen i Danmark, som påminner i många drag även situationen i Finland. Man strävar efter besparingar men samtidigt skall sociala service former förändras och förnyas. Han föreslår sociala innovationer som en möjlig hjälp och stöd till situationen men påpekar att man inte kan använda enbart sociala innovationer som lösning utan det kan användas som stöd inom de nuvarande tjänsterna.

I det Danska sammanhanget handlar det mycket om att skapa en miljö för sociala innovationer där de kan hitta sin form, växa och lyckas. Detta handlar också om att öppna upp dörrarna till icke-offentliga aktörer och ge dem en möjlighet att ta en aktiv roll. Med hjälp av detta kan sociala innovationer potentiellt bidra till bättre lösningar på områden som kommunerna har svårt nå, hitta bättre lösningar än man kan i denna situation erbjuda men även minska behovet av service vilket resulterar till effektiv användning av resurser. (Keller Lauritzen, 2013 s.3)

Om man lyckas med systemförändring och sociala innovationer är implementerande effektivt kan det ha en stor mängd av positiva effekter för kommuner. Mest centrala effekter kan anses vara att det blir snabbare och lättare att identifiera sociala behov. Om invånarna är aktivt deltagande bidrar det ofta till bättre kommunikation som kan försnabba processen en aning. Servicen blir mera effektiv, billigare och det finns mera individbaserade lösningar. Dessa faktorer kan även påverka invånarnas sysselsättning och kommunens tillväxt. (Keller Lauritzen, 2013 s.5)

I artikel 6 har man granskat på varför så många sociala innovationer misslyckas med att ha en bredare inverkan. Dom påpekar att oftast är innovation det första som glöms inom organisationer. Genom resultatet kunde man inte uppvisa vilket sätt kunde vara bäst för sociala innovationer att frodas, men man kan säga att alla skall själv hitta sin egen väg för succén. Oavsett ifall det handlar om organisationer, kommuner eller privata företag, måste man först känna igen sina resurser, hinder och möjligheter för att kunna bygga upp en bra social innovation. Artikel 6 menar att det inte finns så många sociala innovationer som hittat sin egen väg och lyckats. Det behövs nya sätt och strategier för att uppnå den ideala systemförändringen. Egentligen finns det inte en enda gemensam väg för att lyckas, utan alla hittar själv sitt eget unikt sätt (Westley et al., 2014 s.237-256).

6.2 Mångprofessionellt arbete

I artiklarna 1, 3, 4, 5 och 6 kom det fram fokuset på mångprofessionellt arbete. Mångprofessionellt arbete innefattar två underkategorier; 1) arbete över professionella gränser samt 2) växelverkan.

För att sociala innovationer skall kunna förändras och utvidgas verkar de oftast över professionella gränser vilket betyder att de involverar flera än bara en profession i arbetet. Sociala innovationer är i sin grund gjorda för att gå över flera fält och grupper på en och samma gång (Evers & Ewert, 2015 s.109). Artikel 4 diskuterar mångprofessionella arbetets positiva effekter. Arbete över de professionella gränserna kan bidra till kollektivt lärande av varandra. Sociala innovationer framkommer i bästa form då interaktionen mellan de olika professionerna fungerar och alla bidrar till att stöda en större helhet. Enligt dem kan mångprofessionellt arbete inom sociala innovationer också anses vara något som bidrar till genomförande av nya förmågor och kombinationer inom servicen, vilket återigen betonar vikten av nya partnerskap som skapar socialt värde inom organisationer och kommuner. Följaktligen är sociala innovationer inte uppbyggare av den ekonomiska marknaden men de utvecklas genom den institutionella interaktionen och systemförändringen (Phillips et al., 2015 s. 447).

Förutom att fokusera bara att lyckas och uppnå bättre resultat borde man enligt Bartels (2017 s. 13) istället förbättra de mångprofessionella interaktionerna. Att möta institutionella behov, få alla att känna sig empowered och ge alla en möjlighet till delaktighet. Detta behövs för att möta det behovet som är aktuellt inom sociala service tjänster.

Artikel 6 menar att nya idéer och tillvägagångsätt byggs upp i växelverkan tillsammans med olika professioner. Växelverkan är ett av de viktigaste aspekterna inom mångprofessionellt arbete. Den påpekar även att ibland kan det mångprofessionella vara praktiskt omöjligt på grund av olika anledningar men i det digitaliserade samhället vi nuförtiden lever i borde det inte vara ett hinder för att bygga upp en fungerande social innovation.

I artikel 3 pratar man om mångprofessionellt arbete i förhållande till utveckling av klientcentrerade tjänster. För att nå mera klientcentrerade tjänster behöver man sträva efter att jobba mera över de professionella gränserna och samarbeta tillräckligt. Samarbetet behöver inte alltid ske bara mellan professionella eftersom sociala innovationer även inkluderar volontärer och användare av servicen blir det även mångprofessionell interaktion mellan dessa olika parter (Eurich & Langer, 2015 s.92). Det klientcentrerade tjänsterna och deras betydelse i förhållande till social innovation kommer att beskrivas djupare i nästa kapitel.

6.3 Klientcentrerade tjänster

I artiklarna 1, 2 och 3 kom det fram betydelsen på klientcentrerade tjänster inom sociala innovationer. Klientcentrerade tjänster innefattar två underkategorier; 1) personligare service och 2) ömsesidig kommunikation och förtroende. Eftersom sociala innovationer syftar sig till att involvera klienterna i processen av planering, utföring och utvärdering blir det naturligt att sträva efter klientcentrerade tjänster.

Resultatet i artikel 3 visar att ett av viktigaste teman inom social innovation är strävan efter klientcentrerade tjänster. Oavsett av bakgrunden, familjeförhållandena eller andra orsaker skall klienten vara i centrum av servicen och hans bästa eftersträvas. Inom de nuvarande sociala servicen är klientcentrerade tankesättet ibland bortglömt och det borde eftersträvas mera. Med att ha klienten i centrum kan servicen bli mera personlig och öka

interaktionen mellan klienter och professionella. Klient-centrerade tjänster anses vara en kommande trend inom sociala servicen i fortsättningen (Eurich & Langer, 2015 s. 90-92).

Största delen av de analyserade sociala innovationerna handlade om service innovationer och bland dem kunde man se flera funktioner och syften. Man kan också jämföra sociala innovationer inom service med att göra sociala servicen mera personlig och individcentrerad. Det handlar om att investera i förmågor som redan finns och att öppna upp nya möjligheter för användare dvs. inkludera användare med i service processens olika delar. Detta kan även ses som aktivitet och empowerment. Service innovationer strävar även efter att uppnå tillvägagångsätt som undviker stigmatisering. Det skall vara tillgängligt för alla oavsett bakgrund eller situation. Det är lätt att nå service och alla är välkomna även om någon har ett större behov än den andra (Evers & Ewert, 2015).

Oftast finns det redan en klar utdelning av roller, kommuner är givaren av service och invånarna mottagaren. För att sociala innovationer skall kunna fungera behöver detta tanke sättet förändras, det behövs ömsesidig kommunikation och förtroende för båda parterna. Artikel 2 visar det faktum att förrän man kan nå klient-centrerade tjänster bör vi komma över och glömma oron över barriärer som kan uppkomma. Det är viktigt att sociala innovations processen blir inkluderande och att hinder och ivriga volontärer blir hyllade istället för att förhindra deras insats. Dessa individer kan bli viktiga aktörer och man kan ha mycket nytta av sociala innovations arbetet. För att nå klient-centrerade tjänster är det viktigt att de idéer som framkommer, testas även i verkligheten. Det är ett faktum i Danmark och hela Europa att involveringen av invånarna för att uppnå klient-centrerade tjänster inte är naturligt. För att göra det naturligare krävs det mera ömsesidigare kommunikation och förtroende från både tjänstegivaren och klienterna.

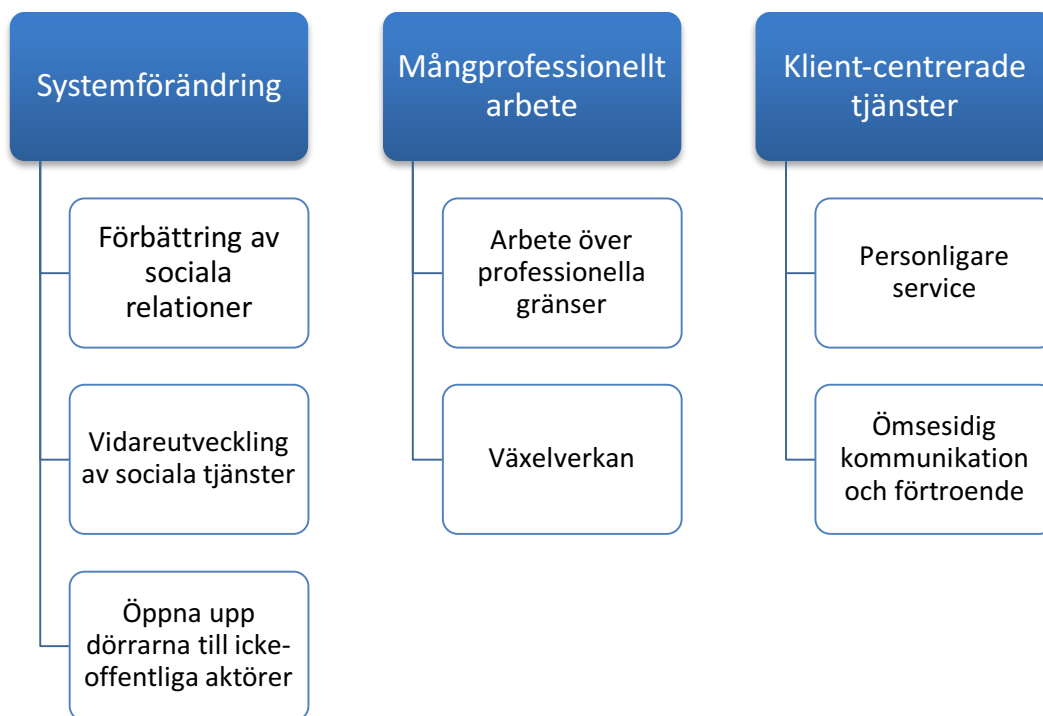
Sammanfattning

Som sammanfattning av resultaten i alla presenterade kategorier kan man säga att sociala innovationer är ett brett fält med många viktiga dimensioner. För att uppnå bästa resultatet och kunna tillämpa sociala innovationer behöver man sträva efter förändring i nuvarande systemet, inkludera flera olika professioner i arbetet och bygga upp klient-centrerade tjänster. Genom att sammanställa alla gemensamma krafter i nuvarande samhället kan detta vara möjligt.

Resultatet i artikel 1 påpekar att eftersom sociala innovationer som område saknar en hel del evidensbaserad undersökning finns det många risker och osäkerhet med användningen av det. För att kunna använda sociala innovationer effektivt behövs mera undersökning göras men eftersom det är ett brett fält som inkluderar flera olika professioner och dimensioner är det utmanande. Artikel 5 diskuterar även ordet sociala innovationer som koncept, det ses ofta som något bra för reformer och förnyelser men i verkligheten kan den också medhämta ett slags press för besluts tagarna och professionella. Man förväntar sig att göra mera men med mindre resurser och detta kan vara ibland bra att ifrågasättas och utmanas. Är sociala innovationer svaret på våra behov inom sociala tjänster?

Eftersom det var svårt att hitta material och artiklar om sociala innovationer i kontexten till familjearbete kommer förhållandet till familjearbete inte så tydligt fram som önskats. Resultatet ger en generell översikt över förutsättningarna som behövs för att sociala innovationer kunde tillämpas bättre inom sociala tjänster i överlag. Resultatet förs samman med familjearbetet i nästa kapitel där även en djupare diskussion kring sociala innovationer som möjlig stöd inom familjearbete förs.

Figur 3. Sammanfattning av resultatet

7 ANALYS

I analys kapitlet kommer resultatet att kopplas till den teoretiska bakgrunden i denna studie. Först analyseras resultatet i förhållande till familjearbete och efter det följer en analys i förhållande till socialpedagogiska förhållningsättet.

7.1 Sociala innovationer i förhållande till familjearbete

Keller Lauritzen (2013, s.8) nämner in sin undersökning att en av de första stegen man kan göra när det kommer till sociala innovationer, är att identifiera ett område som kunde potentiellt vara färdig för att öppna upp inför sociala innovationer och pröva på att involvera invånarna mera aktivt. Först efter att området är valt kan man börja jobba systematiskt med sociala innovationer. I detta fall har jag valt att försöka teoretiskt föra ihop sociala innovationer med familjearbete i Finland. Det återstår att se ifall det kan utföras i verkligheten.

Familjearbete är samhällsligt och socialt arbete som kan vara kort eller långvarigt arbete som görs för att situationen i familjen kunde stabiliseras. Familjearbete är mångsidigt och det kan innehålla allt från att stöda föräldrar i barnens uppväxt och fostran till att handleda i frågor kring barnens hobbyer eller hemläxor (Forss & Vatula-Pimiä, 2014 s. 263 & Järvinen et al., 2012 s. 15). Familjerna som är i behov av stöd varierar mycket, man kan stöta på familjer i kris eller familjer som har bra välmående (Forss & Vatula-Pimiä, 2014 s. 64). Det finns olika typer av arbetsmetoder, praxis och modeller som man arbetar med, alltid utgående från familjens eget behov (Järvinen et al., 2012 s.15).

Rönkkö & Rytönen (2010 s. 298) menar att familjearbetet förbättras och utvecklas nu-förtiden utifrån olika utgångspunkter. Men eftersom familjearbete är konkret arbete som genomförs nära familjernas vardag finns det många möjligheter inom utvecklingen och man kan ställa upp nya mål till arbetet. Resultatet från denna litteraturstudie anser att ordet 'social' inom sociala innovationer kan kopplas med ordet förbättring, vilket menar att sociala innovationers syfte kan ses som att hitta bättre svar på sociala behov och förbättra sociala relationer (Evers & Ewert, 2015). Fastän förändring kan ske inom flera olika områden handlar största delen av sociala innovationerna om service innovationer

och i detta sammanhang skulle det betyda att förbättra familjearbetet för att uppnå mera familjernas egna behov och förbättra deras sociala relationer. Familjearbete kan förbättras genom att vidareutveckla tjänster och att öppna upp dörrar även till icke-offentliga aktörer. Man kan också jämföra sociala innovationer inom service med att göra sociala servicen mera personligare och individcentrerad vilket är syftet med familjearbetet, att alltid utgå från familjens eget behov.

Familjearbetet kan genomföras i tre olika syften, beroende på familjens behov av stöd. Förebyggande familjearbete, krisintervention och korrigerande familjearbete kan skiljas åt (Rönkkö & Rytönen, 2010 s. 33). Sociala innovationer verkar oftast över professionella gränser för att kunna bli användbara. Detta betyder att de involverar flera än bara en profession i arbetet. Sociala innovationer är i sin grund gjorda för att gå över flera fält och grupper på en och samma gång (Evers & Ewert, 2015 s.109). Nya idéer och tillvägagångsätt byggs upp i växelverkan tillsammans med olika professioner (Westley et al., 2014 s.236). Eftersom familjearbete kan ordnas i samband med mödrarådgivning, småbarnsfostran, skolor eller i familjecenter blir det nästan alltid flera professioner involverade i familjernas tjänster. Fastän familjearbetet kan ske inom flera områden är det enligt resultatet i praktiken möjligt att tillämpa sociala innovationer inom dem alla.

Familjearbete är service som kommunerna är skyldiga att ordna enligt socialvårdslagen och alla kommuner ordnar service på sitt eget sätt (Socialvårdslag, 2014). Detta ger kommuner en ypperlig möjlighet att pröva på tillämpningen av sociala innovationer och öppna upp dörrarna till icke-offentliga aktörer och ge dem en möjlighet att ta en aktiv roll (Keller Lauritzen, 2013 s.3). Men man bör ha i tankarna att eftersom sociala innovationer som område saknar en hel del evidensbaserad undersökning finns det många risker och osäkerhet med användningen av det. För att kunna använda sociala innovationer effektivt behövs mera undersökning göras. Men om sociala innovationer är implementerade effektivt kan det ha en stor mängd av positiva effekter för kommuner. Mest centrala effekter kan anses vara att det blir snabbare och lättare att identifiera familjernas sociala behov (Keller Lauritzen, 2013 s.5).

Men i utvecklingen av servicen till familjerna är det viktigt att komma ihåg en viss försiktighet och skyddande av familjernas identitet. Familjearbetet är även ganska begränsat

och alla familjens problem kan inte lösas med hjälp av det (Rönkkö & Rytönen, 2010 s. 298). Utifrån resultatet kan man föreslå sociala innovationer som en möjlig hjälp och stöd men man kan inte använda enbart sociala innovationer som lösning till familjernas behov. En kombination av dessa två, sociala innovationer och familjearbete, kunde bidra till förbättrade möjligheter både till professionella och familjerna i behov av service.

7.2 Sociala innovationer i förhållande till socialpedagogiska förhållningsättet

Inklusion ofta kallad också social inklusion har många betydelser och uppgifter. I stora drag betyder det att samhällets institutioner skall inkludera alla medborgare, det skall finnas plats för alla oavsett särskilda behov, sin sociala bakgrund eller kulturella tillhörighet. Det betyder att vi medräknar/innefattar någon i helheten, i detta fall alla medborgare. Social inklusion kan också ses som samhälleligt deltagande, då man är inkluderad är man aktivt deltagande i vårt samhälle (Madsen, 2006 s. 171-173). Människor är i naturen sociala varelser och normalt har vi den tanken att vi är eller vill bli inkluderade i sociala systemet. I normala fall uppstår sociala problem då man känner sig exkluderad, man är arbetslös, hemlös diskriminerad osv. (Jönhill, 2012 s.40-43).

Enligt Cederlund & Berglund (2014 s. 90-91) och resultatet från denna litteraturstudie kan man med hjälp av att skapa möjligheter till familjer att vara själv med och påverka sin egen situation och utveckling, bidra till familjernas ökade känsla av inklusion. För att ses som en del av samhället och ha möjlighet att påverka sin egen vardag måste man känna sig inkluderad. Resultatet visar att ett av de viktigaste förutsättningarna för sociala innovationer är klient-centrerade tjänster, i förhållande till familjearbetet kan man prata om familje-centrerade tjänster. Oavsett av bakgrunden, familjeförhållandena eller andra orsaker skall klienten vara i centrum av servicen och hans bästa eftersträvas (Eurich & Langer, 2015 s. 90-92).

Sociala innovationer handlar om att investera i förmågor som redan finns och att öppna upp nya möjligheter för användare dvs. inkludera användare med i service processens olika delar (Evers & Ewert, 2015) Genom att sammanställa alla gemensamma krafter i nuvarande samhället kan inklusion ökas. Inkluderade familjer har en större möjlighet att

vara med och planera och utveckla service systemet än de familjer som är exkluderade. Exkluderade familjer kanske inte ens hittar vägen till rätt service och hamnar varje dag mera och mera utanför gemenskapen. Jönhill (2012, s. 87-88) menar att förhållandet mellan individen och sociala system skall alltid beskrivas som inklusion eller exklusion, individen antingen tillhör eller tillhör inte samhällets gemenskaper. Detta kan tolkas som att familjerna som är klienter inom familjearbetet är antingen inkluderade eller inte. I deras situation som inte är inkluderade utan exkluderade blir det alltmer viktigt att jobba för att få de med i processen och ge dem en möjlighet att känna sig inkluderade.

Enligt Cederlund & Berglund (2014 s. 15) är delaktighet ett viktigt begrepp inom socialpedagogiken och det ligger nära till inklusion. Rouvinen-Wilenius & Koskinen-Oltonqvist (2011 s. 50) menar att delaktighet betyder hur individen uppfattas av andra och att hurdana möjligheter man har att påverka i olika sammanhang. För att känna sig delaktig skall man bli sedd och hörd som individ och vara aktivt deltagande. Resultatet visar det faktum att förrän man kan nå familje-centrerade tjänster bör vi komma över och glömma oron över barriärer som kan uppkomma i förändringen av familjearbetet. Det är viktigt att sociala innovations processen blir inkluderande och att ivriga familjer som vill vara delaktiga blir hyllade istället för att förhindra deras viktiga insats (Keller Lauritzen, 2013). Känslan av delaktighet uppkommer då man känner och märker att man har möjlighet att påverka och förändras. Med hjälp av att ge familjerna en möjlighet att delta kan man alltså öka deras känsla av att känna sig delaktiga.

Enligt Adams (2008 s. 28-32) och resultatet från denna litteraturstudie har alla familjer en rättighet att bli delaktiga i denna process och det kan medkomma flera positiva effekter med att låta invånarna bli delaktiga. Invånarnas delaktighet inom samhällets politik och utveckling av tjänster har ökat under senaste tiden. Detta kan ses som en del av strategin för modernisering och förändring av t.ex. familjearbetet. För tillfället är involveringen av familjerna i processen för att uppnå familje-centrerade tjänster är inte naturligt i vårt sociala system. Oftast har vi redan en klar utdelning av roller, kommuner är givaren av service och familjer mottagaren. För att sociala innovationer skall kunna fungera behöver detta tankesättet förändras, det behövs ömsesidig kommunikation och förtroende för båda parterna.

Sammanfattningsvis kan man anse att resultatet i mitt arbete beskriver flera viktiga förutsättningar för att sociala innovationer skall kunna tillämpas inom familjearbete. I förhållande till tidigare forskning och tidigare presenterade sociala innovationerna inom familjearbete, är det inte omöjligt att tillämpa sociala innovationer i praktiken inom familjearbete. Det finns flera fungerande tjänster och för att själv kunna bygga upp en sådan behöver man först identifiera sina egna resurser, hinder och möjligheter. Det menas också att alla behöver hitta sin egen väg för att lyckas, det finns inte ett gemensamt sätt för alla. För att sociala innovationer skall kunna tillämpas och sägas bidra till familjernas ökade känsla av inklusion och delaktighet, behövs någon slags förändring och vidareutveckling av sociala tjänster genomföras.

8 DISKUSSION

I detta kapitel diskuteras hur jag nått mitt syfte med arbetet och ifall jag fått svar på mina forskningsfrågor. Det ingår både en resultatdiskussion, metoddiskussion och avslutande konklusioner. I resultatdiskussionen kommer resultatet att granskas i relation till arbetets syfte och forskningsfrågor. I metoddiskussionen diskuteras ifall den valda metoden var lämplig för mitt arbete samt svagheter och problem med mitt arbete och vad dessa kan ha medfört. En sista konklusion av hela examensarbetet kommer att diskuteras till sist.

8.1 Resultatdiskussion

Syftet med detta arbete var att bidra med ökad kunskap om sociala innovationer och att ta reda på hurdana förutsättningar som behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom kontexten för familjearbete. Samtidigt granskades det även hur sociala innovationer kan bidra till familjens ökade känsla av inklusion och delaktighet. Forskningsfrågorna som ställdes var: 1. Hurdana förutsättningar behövs för att sociala innovationer skall kunna tillämpas i praktiken inom familjearbete? Och 2. Hur kan sociala innovationer bidra till familjens ökade känsla av inklusion och delaktighet? Till följande beskrivs svaren på dessa frågor närmare.

Familjearbete är mångsidigt och familjerna som är i behov av stöd varierar mycket, man kan stöta på familjer i kris eller familjer som har bra välmående. Det finns olika typer av

arbetsmetoder, praxis och modeller som man arbetar med, alltid utgående från familjens eget behov (Forss & Vatula-Pimiä, 2014 s. 64, 263 & Järvinen et al., 2012 s. 15). Detta faktum att familjearbete är mångsidigt och utgår alltid från familjens eget behov ger många olika möjligheter för tillämpning av sociala innovationer i praktiken inom det.

Resultatet visar att ifall sociala innovationer skall vara möjligt att tillämpas i praktiken inom familjearbete behövs det systemförändring, mångprofessionellt arbete och klientcentrerade tjänster. Med systemförändring menas att det behövs förbättring av sociala relationer, vidareutveckling av de nuvarande tjänsterna samt att dörrarna öppnas för icke-offentliga aktörer. Mångprofessionellt arbete menar att det är viktigt med arbete över professionella gränser och att nya idéer och tillvägagångsätt byggs upp i växelverkan tillsammans med olika professioner (Westley et al., 2014 s.236). Klientcentrerade tjänster kan återigen kopplas med att sträva efter personligare service oavsett bakgrunden, familjeförhållandena eller andra orsaker. Ömsesidig kommunikation och förtroende skall eftersträvas av både professionella och familjer (Eurich & Langer, 2015 s. 90-92).

Ifall man lyckas med tillämpning av sociala innovationer inom familjearbete kan det enligt resultatet öka familjens känsla av inklusion och delaktighet. Sociala innovationer handlar om att investera i förmågor som redan finns och att öppna upp nya möjligheter för familjer dvs. inkludera dem med i service processens olika delar (Evers & Ewert, 2015) Genom att sammanställa allas gemensamma krafter och skapa möjligheter till familjer att vara själv med och påverka sin situation och utveckling (Cederlund & Berglund, 2014 s. 90-91) kan familjens känsla av inklusion ökas. Alla familjer har en rättighet att bli delaktiga i processen och det kan medkomma mera positiva än negativa effekter med att låta familjerna bli delaktiga (Adams, 2008 s. 28-32). Men som redan tidigare i arbetet nämns kan man anse att någon slags förändring behövs innan sociala innovationer kan tillämpas inom familjearbetet och bidra till familjernas ökade känsla av inklusion och delaktighet.

Av ovanstående konklusioner kan man säga att syftet och forskningsfrågorna har besvarats enligt bästa förmåga med hjälp av detta arbete. På grund av saknande forskning kring sociala innovationer inom kontexten för familjearbete blev resultatet i arbetet en aning begränsat och ytligt enligt mina egna analyser.

Som resultatet visar är det viktigt att komma ihåg att sociala innovationer inte är menade till att ersätta de nuvarande tjänster utan att användas som ett möjligt stöd och komplement. Av resultatet kan man också dra den slutsatsen att förrän sociala innovationer kan säkert visas vara ett effektivt arbetssätt inom sociala området, behövs mera forskning göras kring ämnet. Men med hjälp av detta arbete kan vi vara ett steg närmare förändring och tillämpning av sociala innovationer inom familjearbete.

8.2 Metoddiskussion

Den valda metoden för arbetet var en allmän litteraturstudie. Jag anser att valet av metod var passande för arbetet, eftersom det valda ämnesområdet är nytt och oforskat uteslöts den systematiska litteraturstudien. Ett annat alternativ för metod kunde ha varit att utföra en kvalitativ intervju studie med professionella inom Vanda stads familjearbete och frågat deras åsikter om hur man arbetar med innovation inom Vanda stad och ifall de tidigare jobbat kring social innovation.

När material sökning genomfördes kunde man snabbt anse att största delen av träffarna var irrelevanta och oanvändbara i mitt arbete. I och med att materialet var svårt att hitta blev det stor utspridning bland dem. Detta medförde även att det blev svårt att hitta gemensamma teman bland materialet och kategorisering blev en aning krånglig. Det var en tidskrävande process att hitta gemensamma teman och kategorier men slutresultatet blev tillräcklig bra på tanke på forskningsfrågorna. På grund av att de relevanta sökträffarnas mängd var liten, kunde inte artiklarna kvalitetsgranskas. Detta medför att kvaliteten på arbetet dras ner.

Mitt material för arbetet samlades in via skolans databaser och samma inklusions och exklusionskriterier användes vid alla sökningar. I sökningen söktes endast artiklar i tillgängliga databaser och artiklar som är tillgängliga gratis som helhet. Om man hade haft tillgång till andra databaser utöver skolans eller möjlighet till betald material kunde resultatet eventuellt blivit utförligare och kvaliteten dragits uppåt. Avgränsningen för arbetet medförde även vissa begränsningar. Material kring social innovation finns en hel del tillgängligt, men inte i mycket då man begränsade det till kontexten av familjearbete.

I valet av material har även beaktas att resultatet kunde vara så generaliserbart som möjligt. De inkluderade materialet går att generalisera till alla olika slags familjer som har olika behov. Olika specifika problemområden eller fokus på t.ex. funktionsnedsättning framkommer inte i det inkluderade materialet. De två sociala innovationer som är presenterade i början av arbetet är från Australien och USA, vilket kan påverka att de inte i alla sammanhang är generaliserbara eftersom det kan förekomma vissa skillnader mellan de olika ländernas servicesystemen. Resultatet som framkommer från inkluderade materialet är relativt generellt och det går i stora drag att tillämpas och anpassas till familjearbetet i Finland.

8.3 Konklusioner

I detta kapitel sammanfattas arbetet avslutningsvis. Att skriva detta arbete har varit intressant och mycket givande, personligen har jag lärt mig mycket kring det valda ämnesområdet. För mig har det varit en lång och tidskrävande process att få arbetet färdigt men till slut kan jag vara nöjd med det åstadkomna resultatet.

Med tanke på alla aktuella reformer som SOTE (Social- och hälsovårdsreformen) och LAPE (Programmet för utveckling av Barn och Familjetjänster) är resultatet i detta arbete aktuellt för alla tjänstegivare inom sociala området. Resultatet bidrar till ökad kunskap inom det valda ämnet och det kan användas då tjänster inom familjearbetet utvecklas. Eftersom uppdragsgivaren Vanda stad betonar i sin strategiska plan innovativitet anser jag att detta arbete bidrar till deras ökad kunskap kring ämnet och inspirerar till vidare forskning.

Som förslag till vidare forskning kunde föreslås att analysera en specifik social innovation som redan finns i bruk inom familjearbete och forska kring familjernas brukarperspektiv; att granska hur familjerna känner sig när de har blivit inkluderade i sociala innovationsprocessen och har det påverkat deras liv på något sätt. Ett annat förslag för fortsatt forskning kunde vara en kvalitativ intervju studie med professionella från sociala området, vad vet de om sociala innovationer och hur de jobbar med sociala innovationer inom sina egna organisationer?

KÄLLOR

- Adams, Robert. 2008. *Empowerment, participation and social work*. 4 uppl., Hampshire, New York: Palgrave Macmillan, 238 s.
- Alueuudistus, 2017. *Social- och hälsovårdsreformen- Vad är vårdreformen*. Tillgänglig: <http://alueuudistus.fi/sv/vad-ar-vardreformen> Hämtad: 24.01.2017
- Arcada, 2012. *God vetenskaplig praxis i studier vid Arcada*, Tillgänglig: https://start.arcada.fi/sites/default/files/dokument/ovriga%20dokument/god_vetenskaplig_praxis_i_studier_vid_arcada_2014.pdf Hämtad 25.01.2017
- Bartels, Koen. 2017, The double bind of Social innovation: Relational dynamics of change and resistance in neighborhood governance, *Urban Studies Journal*, limited 2017, s. 1-17.
- BEPA- Bureau of European Policy Advisers. 2011, *Empowering people, driving change- Social Innovation in European Union*, Tillgänglig: https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/policy/social_fi Hämtad: 9.2.2017
- Cederlund, Christer & Berglund, Stig-Arne. 2014, *Socialpedagogik- pedagogiskt socialt arbete*, 1:uppl., Stockholm: Liber AB, 183 s.
- Davies, Anna & Simon, Julie. 2013, *Engaging Citizens in Social Innovation: A short guide to the research for policy makers and practitioners*, A deliverable of the project: "The theoretical, empirical and policy foundations for building social innovation in Europe" (TEPSIE), European Commission. Tillgänglig: <http://youngfoundation.org/wp-content/uploads/2013/11/Engagign-citizens-in-social-inno.pdf> Hämtad: 26.2.2017
- Eurich, Johannes & Langer, Andreas. 2015, Innovations in European social services: context, conceptual approach and findings of the INNOSERV project, *The European journal of Social Science Research*, vol. 28 no 1, s. 81-97.
- European Commission. 2013, *Guide to Social Innovation*, Regional and Urban policy, Tillgänglig: http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/documents/20182/84453/Guide_to_Social_Innovation.pdf Hämtad: 7.3.2017
- Evers, Adalbert & Ewert, Benjamin. 2015, Social Innovation for Social Cohesion. I: Nicholls, Alex; Simon, Julie & Gabriel, Madeleine, red. *New Frontiers in Social Innovation Research*, Palgrave Macmillan UK, s. 107-127.
- Family by Family*. 2017, What is Family by Family, Tillgänglig: <http://www.familyby-family.org.au/> Hämtad: 3.3.2017
- FII- Family Independence Initiative*. 2017, Tillgänglig: <http://www.fii.org/> Hämtad: 3.3.2017

- Forsberg, Christina & Wengström, Yvonne. 2013, *Att göra systematiska litteraturstudier. Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*, Stockholm: Natur och Kultur, 219 s.
- Forss, Päivi & Vatula–Pimiä, Marja-Leena. 2014, *Sosiaalinen turva ja hyvinvointi*, 5 uppl., Helsinki: Edita, 311 s.
- Friberg, Febe. 2012, *Dags för uppsats- Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*, 2 uppl., Lund; Studentlitteratur, 181 s.
- Hämäläinen, Hannu; Jäppinen Tuula & Kivisaari, Sirkku. 2011, *Mihin innovaatioita tarvitaan sosiaali- ja terveystalalla? Yhteiskuntapolitiikka* vol. 76.
- Jacobsen, Dag Ingvar. 2012, *Förståelse, Beskrivning och förklaring- Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*, 2 uppl., Lund; Studentlitteratur, 327 s.
- Järvinen, Ritva; Lankinen, Aila; Taajamo, Terhi; Veistilä, Minna & Virolainen, Arja. 2012, *Perheen parhaaksi- perhetyön arkea*, Helsinki: Edita, 262 s.
- Jönhill, Jan Inge. 2012, *Inklusion och exklusion- En distinktion som gör skillnad i det mångkulturella samhället*, 1 uppl., Liber; Malmö, 216 s.
- Keller Lauritzen, John René. (2013), *Social Innovation in Local Government – experiences from Denmark*, produced as part of “Next Practice – New forms of innovation”, Danish Agency for Science, Technology and Innovation. Danish Technological Institute, Centre for Policy and Business Analysis. Tillgänglig: <http://tepsie.eu/images/documents/socialinnovationinlocalgovernment.pdf> Hämtad: 18.7.2017
- Lammi-Taskula, Johanna & Karvonen, Sakari. 2014, *Lapsiperheiden hyvinvointi 2014*, Helsinki; Terveystal ja Hyvinvoinnin laitos, 315 s.
- Madsen, Bent. 2006, *Socialpedagogik- integration och inklusion i det moderna samhället*, Lund: Studentlitteratur, 301 s.
- Mulgan, Geoff; Tucker, Simon; Ali, Rushanara & Sanders, Ben. 2007, *Social Innovation: What it is, why it matters and how it can be accelerated*. Skoll Centre for Social Entrepreneurship, Tillgänglig: http://eureka.sbs.ox.ac.uk/761/1/Social_Innovation.pdf Hämtad : 10.6.2017
- Mötesplats *Social Innovation*. 2017. Tillgänglig: <http://www.socialinnovation.se/> Hämtad: 20.6.2017
- Patel, Runa & Davidson, Bo. 2012, *Forskningsmetodikens grunder- Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, Lund: Studentlitteratur, 149 s.

- Phillips, Wendy; Lee, Hazel; Ghobadian, Abby; O'Regan, Nicholas & James, Peter. 2015, Social Innovation and Social entrepreneurship- A systematic review, *Group and organization management*, vol. 40 (3), s. 428-461.
- Rakennerahastot. 2017. Tillgänglig: <https://www.rakennerahastot.fi/sosiaaliset-innovaatiot#.WaO42ZNJbow> Hämtad: 25.8.2017
- Rouvinen-Wilenius, Päivi & Koskinen-Ollonqvist, Pirjo. 2011, *Tasa-arvo ja osallisuus väylä terveyteen- järjestöt suunnan näyttäjänä*, Helsinki; Terveyden edistämisen keskus. Tillgänglig: https://issuu.com/soste/docs/tasa-arvo_ja_osallisuus_2012 Hämtad: 20.2.2017
- Rönkkö, Leena & Rytönen, Timo. 2010, *Monisäkeinen perhetyö*, 1 uppl., Helsingfors: WSOYpro Oy, 317 s.
- Vanda stad. 2017, *Hälsövård och sociala tjänster- Tjänster till barnfamiljer*, Tillgänglig: www.vanda.fi Hämtad: 6.2.2017
- Vanda stad. 2013, *Strategin för fullmäktigeperioden 2013-2017*, Tillgängligt: http://www.vanda.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/119689_Strategia_2013-2017_valiarviointi_ruotsi_nettiin.pdf Hämtad: 26.1.2017
- Westley, Frances; Antadze, Nino; Riddell, Darcy J.; Robinson, Kirsten & Geobey, Jean. 2014, Five configurations for scaling up Social Innovation: Case examples of non-profit organizations from Canada, *The Journal of Applied Behavioural Science*, vol 50(3), s. 234-260.
- Social- och hälsovårdsministeriet. 2017. *Program för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE)*. Tillgängligt: <http://stm.fi/sv/spetsprojekt/barn-och-familjetjanster> Hämtad: 24.01.2017
- Socialvårdslag. 30.12.2014/1301, Finlex, Tillgängligt: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2014/20141301-L3P18> Hämtad: 8.2.2017
- Storø, Jan. 2013, *Practical Social Pedagogy- Theories, values and tools for working with children and young people*, Bristol: The policy press, 151 s.
- TACSI- The Australian Centre for Social Innovation. 2017, *Family by Family*, Tillgänglig: <http://tacsi.org.au/project/family-by-family/> Hämtad: 3.3.2017
- TENK. 2012. *God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland*. Forskningsetiska delegationen. Tillgänglig: http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf Hämtad: 13.6.2017
- TEPSIE. 2014, *Social Innovation theory and research- A guide for researchers*, Tillgänglig: http://www.tepsie.eu/images/documents/research_report_final_web.pdf Hämtad: 8.2.2017

BILAGOR

Bilaga 1. Sökprocessen

DATABAS & DATUM	SÖKORD	BE-GRÄNSNINGAR	TRÄFFAR	LÄSTA TITEL & AB-STRAKT	INKLUDE-RADE
Google Scholar 13.6.2017	<i>Social Innovation AND Social cohesion AND Evers</i>	2007-2017	1	1	1
EBSCO Host, 18.7.2017	<i>Social innovation AND Social services AND family</i>	2007-2016 Full text	24	3	1
Sage, 20.7.2017	<i>Social innovation AND social entrepreneurship</i>	Abstract, 2007-2017, Full text,	228	3	1
Manuell sökning, 20.7.2017					1
Sage, 21.7.2017	<i>Social innovation AND social services AND family</i>	Social innovation som Titel, 2007-2017, Full text	65	2	1
Sage 30.7.2017	<i>Social innovation AND case examples</i>	Abstract, 2007-2017, Full text	87	2	1

Bilaga 2. Översikt av inkluderade artiklar

NR	FÖRFATTARE & ÅRTAL	TITEL	SYFTE	METOD	RESULTAT
1.	Evers, Adalbert & Ewert, Benjamin. 2015	Social Innovation for Social Cohesion.	Att överbrygga klyftan mellan sociala innovations debatter och reformen av välfärdssystemet.	Fallstudie (WILCO projekt) som inkluderar 75 sociala innovationer i 20 städer och 10 olika länder runtom Europa.	4 viktiga punkter som kan hjälpa överbrygga klyftan identifierades.
2.	Keller Lauritzen John Rene. 2013	Social Innovation in Local Government – Experiences from Denmark.	Att introducera begreppet sociala innovationer, diskutera dess potentialer och ge en inblick i hur lokala myndigheter kan främja social innovation.	En kvalitativ intervjustudie. I intervjun deltog kommuner, experter, sociala entreprenörer, föreningar och volontärer.	Sociala innovationer kan anses ha en stor potential för kommuner och lokala myndigheter över hela Europa.
3.	Eurich, Johannes & Langer, Andreas. 2015	Innovations in European social services: context, conceptual approach and findings of the INNOSERV project.	Att identifiera nyckeltrender inom social innovation.	Empirisk studie, En forskningsöversikt över INNOSERV projektet.	7 teman för innovation inom sociala tjänster har identifierats.

4.	Phillips, Wendy; Lee, Hazel; Ghobadian, Abby; O'Regan, Nicholas & James, Peter. 2015	Social Innovation and Social Entrepreneurship: A systematic review	Att ge insikter av relevant forskning som kopplar samman Sociala innovationer och Socialt entreprenörskap.	En systematisk recension.	För att underlätta framtida studier har en "system för innovation" definierats.
5.	Bartels, Koen. 2017	The double bind of social innovation: Relational dynamics of change and resistance in neighbourhood governance.	Att förklara hur man kan uppnå förändring med relationell dynamik inom sociala innovationer.	Fallstudie, en Social innovation från Amsterdam har granskats.	Sociala innovatörer bör vara beredda på att konstruktivt behandla utvärdering, försvara sin innovation och visa professionaliteten.
6.	Westley, Frances; Antadze, Nino; Riddell, Darcy J.; Robinson, Kirsten & Geobey, Jean. 2014	Five Configurations for Scaling Up Social Innovation: Case Examples of Non-profit Organizations from Canada.	Att ta reda på varför så många Sociala innovationer misslyckas med att ha en bredare inverkan på målgruppen.	Kvalitativ komparativ analys, 24 organisationer intervjuades.	Trots en stor vilja att engagera sig i systemändring kan insatserna ofta anses felaktiga under processens gång.

Bilaga 3. Kategorisering av artiklarna enligt innehållsanalysen

NR. & TITEL	KATEGORI
1. Social Innovation for Social Cohesion.	Systemförändring Mångprofessionellt arbete Klient-centrerade tjänster
2. Social Innovation in Local Government – Experiences from Denmark.	Systemförändring Klient-centrerade tjänster
3. Innovations in European social services: context, conceptual approach and findings of the INNOSERV project.	Systemförändring Mångprofessionellt arbete Klient-centrerade tjänster
4. Social Innovation and Social Entrepreneurship: A systematic review	Mångprofessionellt arbete
5. The double bind of social innovation: Relational dynamics of change and resistance in neighbourhood governance.	Mångprofessionellt arbete
6. Five Configurations for Scaling Up Social Innovation: Case Examples of Non-profit Organizations from Canada.	Systemförändring Mångprofessionellt arbete